

LITUVOJ
NACIONALINĖ
L. MAŽVYDO
BIBLIOTEKA

Šiame numery:

- Senstelėjusi komedija.
- Paulių šeštąjį atsisveikinant.
- Czeslaw Milosz apie save ir poeziją.
- Czeslaw'o Milosz'o eilėraščiai.
- Naujas žodis apie Naująjį Testamentą.
- 150 metų nuo Henriko Ibseno gimimo.
- Nuomonės ir pastabos.
- Nauji leidiniai.
- Kultūrinė kronika.

Senstelėjusi komedija

Jei būtų surengtas sąmojo konkursas tema "Doktrina ir menas", siūlyčiau pirma vietai ne V. Žilinskaitės fejletoną ir ne S. Aliūno humoristinį eilėraštį, bet Lietuvos KP Centro komiteto nutarimą.

Neseniai tas ten visagalis sam-būris, prisilaikydamas bolševiki-nio budrumo tradicijos, priėmė nutarimą "Dėl literatūros ir me-no kritikos būklės" pavergtoje Lietuvoje. Pasirodo, kad tenykš-čiai kritikai nekritikuoja taip, kaip reikia. Nutarimo santrauką atspausdino "Literatūra ir me-nas" liepos 15 d. numeryje, an-tarame, vedamiesiems skirtame pu-slapyje. Vadinasi, reikalas opus.

Anksčiau gerokai supykdavau, perskaitęs panašius partijos pa-mokslus. Kurių galų jie kliši i meno reikalus? Ką bendro jų politinė doktrina turi su menais? Ar būtina nuo vienokios ar kito-kios kritikos krypties priklausio valstybės gerovė? I tuos klaus-i-mus atsakydavau tulžingai: "Nel Nel Dar kartą nel Partijos ponai neturi teisės prievartauti meną. Taip daryti negažu.

Šiandien jau taip piktai nere-a-guoju. Apsipratau. Juk galima su viskuo apsiprasti. Net su kaimyno šuns irzliu lojimu naktimis.

Prieš gerą pusmetį teko apie tai šnektelti su vienu iš Lietuvos viešinčiu žmogumi, gerai pažis-tančiu tenykščias nuotaikas me-no sluoksniuose. Jis viską nulei-do juokais. Sako: "Jie pašneka, pabara, pamoko. Mes pasiklaus-o-me ir vėl gyvename po senovei, dažniausiai pasikliaudami tik sa-vo vidiniais įsakais". Anot jo, partijos santuoka su menu daug kam primena turtingo, pavydaus senio meilę jaunutei pačiai. Juo ožys senyn, tuo ragai aštryn. Ir ant tų ragų nematomomis raidė-mis užrašyta: nepasitikiėjimas ir priekabumas.

Tai tokią linksną alegoriją rez-gė svečias iš Lietuvos. Juokauda-mas. Nesirūstindamas nei ant partijos karšinių, nei ant kai ku-

PAULIŲ ŠEŠTĄJĮ ATSI-SVEIKINANT

A. RUBIKAS

Žmonėms skirtas

"Iš žmonių imamas, žmonėms skiriamas" — taip apaštalas Paulius yra apibūdinęs S. Testamento vyriausiąjį kunigą. Ši ap-tartis tinka ir N. Testamento po-piežiams. O kartu ji atskleidžia ir vieną labai svarbią tiesą, bū-tent — kunigas yra imamas iš tam tikro meto žmonių ir tuo pačiu skiriamas to meto žmo-nėms, — taigi, jis yra šaukiamas atlikti tam tikrą istorinį uždavinį. Bažnyčios be istorijos nėra. Ji nuolatos žengia iš vieno istorijos tarpsnio į kitą, pati keisdamosi, kaip keičiasi ir Bažnyčiai pri-klausą žmonės. Šią tiesą kartais būna sunku suprasti, arba, ge-riau sakant, su ja apsiprasti. Žiū-rėti i Bažnyčią kaip i kokią niekad nesikeičiančią Didybę, kuri visa-da liktų tos pačios išvaizdos, bū-tų tokia pat iliuzija, kaip ir no-rėti Bažnyčią atitraukti arba izo-liuoti nuo pasaulio, kuriame ji gyvena.

Kai Paulius VI iš Jono XXIII perėmė Bažnyčios vadovybę, ši per savo atstovus jau buvo susi-rinkusi Vatikane naujų klausimų spresti. Bažnyčia pasijuto per pa-saulį, per jo istoriją keliaujanti Dievo tauta. O tam pasauly po ankstesniojo, pirmojo visuotinio Bažnyčios susirinkimo Vatikane, sušaukto 1869 metais, buvo jau atsiradę begalės naujovių: gyve-nimo supramonėjimas, miestų augimas su nauja, juos atitin-kančia kultūra, nepaprasta tech-nikos pažanga ir jos atneštos la-bai greito susižinojimo (komuni-kacijos) priemonės. Visa tai kei-tė žmonių tarpusavio santykius.

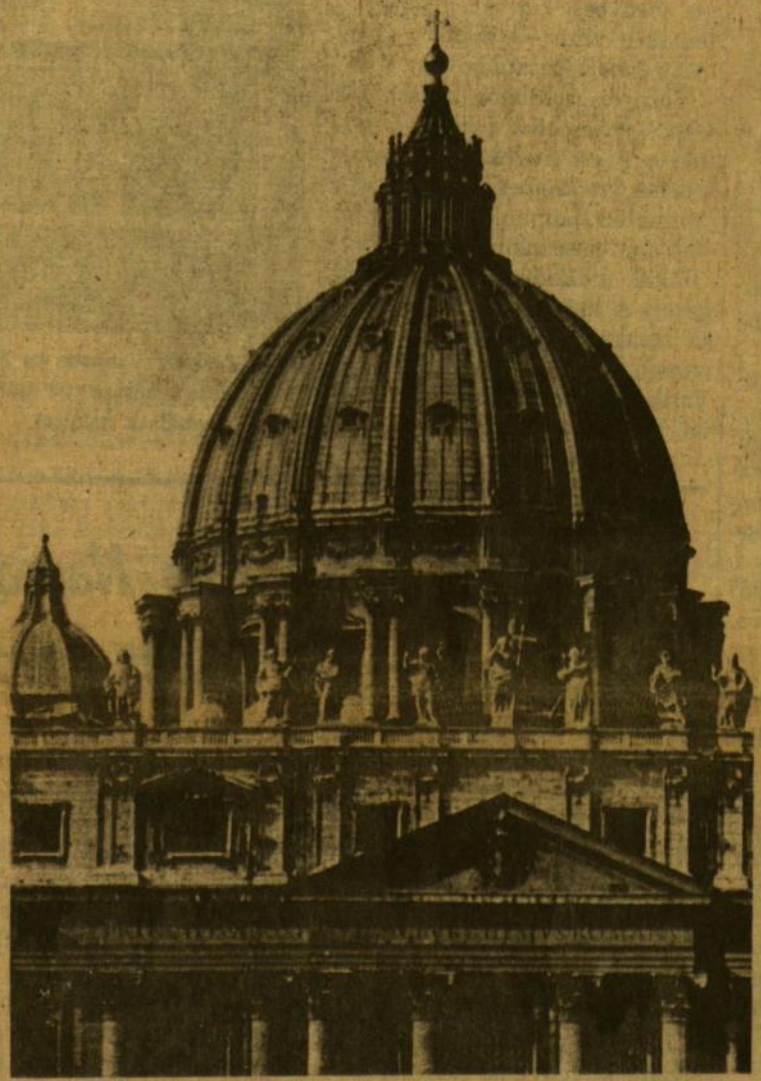
Tų staiga pakitusių ir nesukrikš-čionintų santykių — visų pirma tarp darbdavių ir darbininkų — dėka kilo naujas ateistinis sąjū-dis, apimęs vis platesnes žmonių mases. O čia pat kilęs II pasauli-nis karas pareikalavo 50 milijo-nų gyvybių. Toje katastrofoje da-lyvavo ir katalikai.

Bažnyčia pasijuto įtraukta i sū-kurius ir negandus, tapusius grėsme jai pačiai. Ji pradėjo įeš-koti naujų, sėkmingesnių prie-monių žmonių santykiams krikš-čioninti. Kartu ji pastebėjo, kad ir jos senasis feodalinis stil-lius, atsineštas iš praėjusių mo-narchinių šimtmečių, dabar irgi darėsi jau neveiksmingas.

Reformas

Todėl Paulius VI savo pirmo-joje kalboje Vatikano susirinki-me su didele pagarba prisiminė Joną XXIII, tą susirinkimą su-šaukusį: Brangusis šv. Tėve Jo-nai! Mūsų pagarba ir padėka tau už tai, jog dieviško įkvėpimo ve-likamas, sušaukė šį susirinkimą, kad atvertum Bažnyčiai naujus kelius. Juk mūsų uždavinys, kal-bėjo toliau popiežius, cituoda-mas Joną XXIII, yra ne tik saugo-ti katalikiškąją doktriną — lyg tesirūpintume tik senove —, bet ir imtis darbo, kurio reikalauja mūsų laikai.

O tie laikai reikalavo naujų į-žvalgų bažnytiniam gyvenime bei sielovadoje bei naujos kalbos. Štai 1960 metais, taigi dar prieš Vatikano susirinkimą, skundėsi Gabriel Marcel viename straipsny, kad daugelis teologų universite-tuose ar teologinėse mokyklose perduoda vis tais pačiais žodžiais tradicinį Bažnyčios mokslą — ar-ba tai, ką jie tradiciniu Bažnyčios mokslo laiko — vis tais pačiais žodžiais kaip seniau, neatkreip-dami dėmesio i tai, kad žmonės ir jų kalba jau yra pasikeitę, — tarsi tie pasikeitimai su jų teol-o-gija nieko bendro neturėtų (plg. Propyläen - Weltgeschichte, ap-ie šiandieninio pasaulio religi-

Šv. Petro bazilikos Romoje kupolas, suprojektuotas Michelangelo (1475-1564)

nę mąstyseną, tomas 10,2, pusl. 595).

Paulius VI toj pačioj kalboj Vatikano susirinkime irgi paste-bėjo, kad "gali būti nuostabiai praplėsta teologinė doktrina — kaip jai ir dera". O pats Vati-kano susirinkimas tuo klausimu nutarė, kad "skelbti apreiškėjį žodį prisiiderinimo keliu (su-prask: prie dabartinių laikų) turi būti nuolatinis kiekvienos evan-gelizacijos dėsnis" (Bažnyčia da-bartiniam pasaulyje. Pastoraci-nė konstitucija, 44).

Aišku, kad tokiais laikais va-

ir kad Paulius VI popiežiavimas jam tikrai buvo sunkus. Vieni ti-kinčiųjų, nesuprasdami Vatikano susirinkimo reformų esmės bei tikslo (galimas daiktas ir dėl to, kad buvo tų reformų užklupti ir joms neparuošti) norėjo, kad po-piežius vėl viską atstatytų, kaip yra buvę Pijaus XII laikais (ives-tąsias reformas laikydami net še-tono darbu). O kiti, matydami, kaip tos reformos yra reikalingos ir neišvengiamos, reikalavo jų daugiau ir skubesnių. Tokiu me-tu vadovauti Bažnyčiai yra sun-ki našta. Paulius VI ją nešė kan-triai ir ištvermingai. Tai buvo jo savanoriškai nešamas kryžius. Kaip jis apie save yra pasakęs — jis jautėsi pašauktas ne tiek Baž-nyčiai vadovauti, kiek dėl jos kentėti. Ir štai jo pontifikato me-tu Bažnyčia nesuskilo, — nors ti-kintieji ir nebuvo vienos nuomo-nės reformų klausimais. Kunigai, vyskupai ir pats popiežius, —to paties Vatikano susirinkimo žo-džiais, turi "šalinti bet kokį skal-dymąsi, kad visa žmonių giminė būtų sujungta Dievo šeimos vie-nybe" (ten pat, 43). Paulius VI tai laikė savo svarbiausiu užda-viniu.

Bažnyčios istoriškumas

"Bažnyčia keliauja kartu su vi-sa žmonija ir dalijasi su pasau-liu ta pačia žemiškąja dalia", sa-ko Vatikano susirinkimas (Baž-nyčia dabart. pasaulyje, 40). Var-gas tad Bažnyčiai, jei ji šiuos žmo-nijos greito keitimosi dešimtme-čius būtų jokių reformų savo gy-venime nedariusi, jeigu ji ir šian-

dien nešiotų tą patį drabužį kaip ir prieš 40 metų. Šitaip ji prasi-lenktų su savo uždaviniu: šian-dieniniams, pasikeitusiam pasau-liui taip pat rodyti kelią i Dievą. Juk Bažnyčia gyvena ne šalia is-torijos, o joje. Ji net pati turi sa-vo istoriją, kurios kartais negali atskirti nuo pasaulio istorijos (kai skaitai senuosius Bažnyčios istorijos vadovėlius). Kas vyksta pasaulyje, vienokiu ar kitokiu bū-du, atsiliepia ir Bažnyčioje, juo labiau, kad Jono XXIII žodžiais, "Bažnyčia niekuomet nebuvo abejinga tautų vystymuisi, moks-lo ir technikos pažangai ir visuo-meninio gyvenimo pasikeiti-mams" (Humanae salutis).

O be to: pats Apreiškimas irgi turi savo istoriją. Ir jis, anot Ma-ceinos, turi savo istorinę lytį: "Jis yra tam tikru metu kilęs, laikosi tam tikro tarpsnio mąstysena bei tam tikros tautos kalba" (Religi-jos filosofija, I, ps. 73). Taigi ir Apreiškimą reikia pristatyti žmo-nėms, kurių būna pasikeitusios ir mąstysena ir kalba.

Sutelktinė pažanga

Šiam uždaviniui vykdyti rei-kia sutelktinio darbo. Čia reikia dialogo visų su visais. To dialo-go reikia ne tik pačioje Bažny-čioje. Jo reikia ir su tais, kurie yra šalia Bažnyčios. Anot Vatika-no susirinkimo, "kai viskas taip greitai kinta ir galvosena taip la-bai įvairuoja, Bažnyčiai itin rei-kia pagalbos. Jai ypač reikia pa-galbos tų, kurie, gyvendami pa-saulyje, ar jie būtų tikintieji ar netikintieji, yra įvairių institucijų bei sričių žinovai ir supranta gi-liausią jų mintį". O "visi tikin-tieji, ypač ganytojai ir teologai, Šventosios Dvasios padedami, tu-ri įvairius mūsų meto balsus iš-girsti, pažinti bei aiškinti ir, va-dovaudamiesi Dievo žodžio švie-sa, apie juos spresti, kad apreišk-toji tiesa galėtų būti vis ryškiau matoma, geriau suprantama ir tinkamai parodoma" (B. Dabart, pas. 44).

Susirinkimas tad ir ragina ga-nytojus bei kitus tikinčiuosius "prisiđėti prie pokalbio su pasau-liu ir su bet koku įsitikinimo žmonėmis" (B d. p. 43).

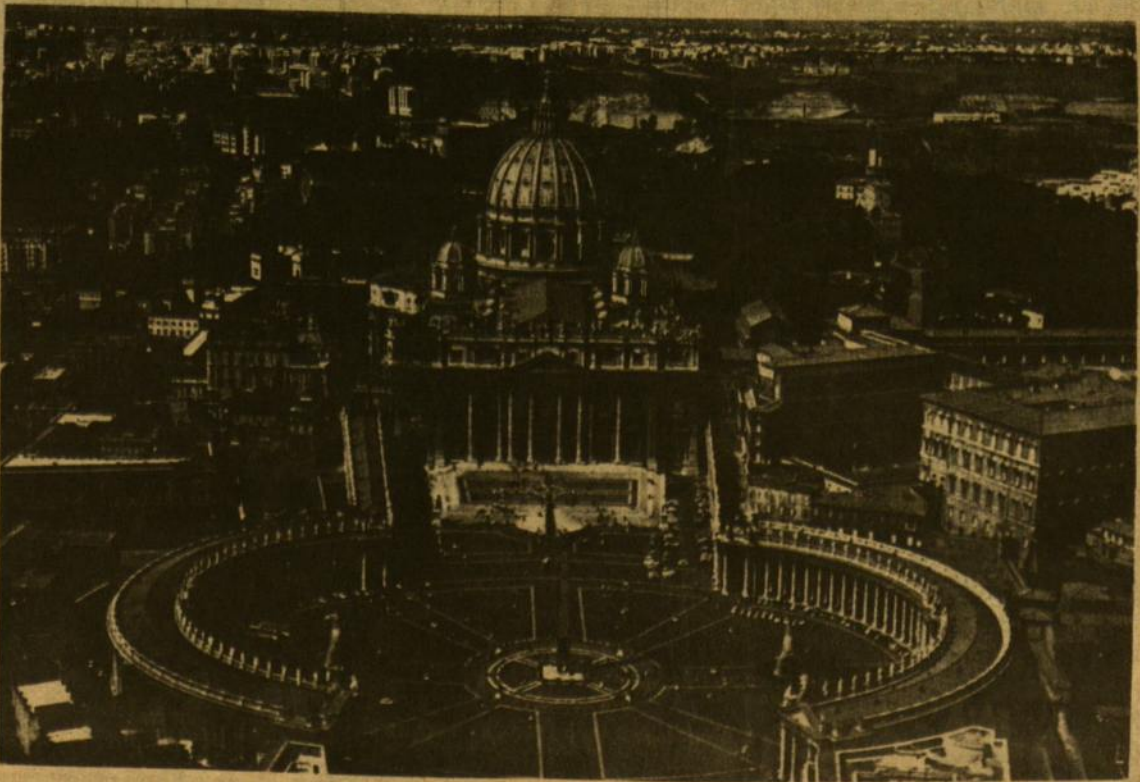
Tuo keliu Paulius VI ir pradė-jo eiti, įsteigdamas sekretoriatą puoselėti pokalbį net ir su ateis-tais. O pačioje Bažnyčioje jis kū-rė naujas dialogo visų su visais formas. Kartu jis karpė ir seną-sias feodales formas ar cere-monijas, kurios tą naują pokalbį būtų apsunkinę. Štai pavyzdžiui popiežiui išklmų metu palydėti vadinamiam Camerieri di Spada e Cappa (su kardu ir ploščiumi), su meginiais apie kaklą ir rankoves, jau nebetiko Vatikane, kurio tarnautojams reikėjo nau-jo socialinio draudimo kaip ir vi-sur kitur. Ir čia jau beldėsi nau-ja, nefeodalinė dvasia.

Paulius VI atsisakė ir tiaros, tos triaukštės Karūnos, Vidu-riniais amžiais taip mėgto val-džios ženkle. Jis buvo pirmas po-piežius, kuris po apaštalo Petro aplankė šv. Žemę. Getsemanės sode, Alyvų kalne, ten kur Vieš-pats su savo mokiniiais paskutinį kartą buvo meldęsis, Paulius VI, parpuoles ant kelių ir bučiuoda-mas tą žemę, meldėsi už pasau-lio taiką. O ten, kur Viešpats buvo nešęs savo kryžių (Via Do-lorosa), apie popiežių, pasimetusi nuo savo palydovų ir saugumą

gūžčioja pečiais, kraipo galvas. Kai kas nusikeikia. O kai kas juo-kiasi ligi ašarų.

Sakykite, argi už šią pastovią, mūsų epochoje vykstančią komediją LKP Centro komitetas ne-nusipelno sąmojo premijos? Aš manau, kad taip.

Pr. V.

Vatikano bendrasis vaizdas: šv. Petro bazilika, aikštė, muziejai, sodai.

(Nukeita i 2 pal.)

Paulių šeštąjį atsisveikinant

(Atkelta iš 1 puslapio)

vien nekrikščioniško (Jordanijos) karaliaus karių, grūdosi entuziasminga minia.

Paulius VI susitaikė su Rytų Bažnyčios patriarchu Atenagoru ir atšaukė ekskomuniką, kuria 1054 metais prasidėjo didžioji Rytų-Vakarų schizma.

Jam mirus, pasaulinė Liuteronų sąjunga iškėlė jo nuopelnus katalikams su protestantais suartinti. 1969 metais buvo Paulius VI apsilankęs tarptautinėje Evangelikų Bažnyčių Taryboje Zenevoje, tuo prisidėdamas prie glaudesnių santykių su šiomis Bažnyčiomis. O savo testamente jis prašo puoselėti su meile ir ištverme katalikų santykius su kitų krikščioniškųjų religinių bendruomenių nariais, kad pasibaigtų tas nelaimingas susiskaldymas.

Gi pats paskutinis popiežiaus žodis Kastelgandolfe, jo vasarvietėje, buvo skirtas tiems, kurie kenčia ir alksta. Jo paskutinis vėlykinių tikinčiųjų pasveikinimas suskambėjo ir lietuviškai.

Jo karstas jo paties noru sukalta iš paprastų lentų, laidotuvių Mišių metu, gulėjo tiesiog ant žemės. Tokių popiežiaus laidotuvių dar nebuvo tekę matyti.

Iš savo tėvo jis buvo paveldėjęs, jo paties žodžiais, ypatybę nekapituluoti, o iš motinos — polinkį susimąstyti, pagalvoti. Kai fašistai savo laiku persekiojo katalikus studentus, susijungusius į draugiją, trumpai vadina mą FUCI, tai jų kapelionas Montini eidavo protestuoti dėl persekiojimo pas Romos prefektą — ir vos vos liko nesuareštuotas. 1967 metais, Marijos apšviestojo Fatimoje penkiasdešimtmečio proga, jis vyko į Fatimą malda bei susimąstymui.

Gimnazija, kurią jis baigė 1916 metais, ir kuri jam atidarė duris į mokslo pasaulį, vadinosi "Arualdo da Brescia" vardu. Tai buvo tas Arualdas, kurį 1155 metais kaiseris Friedrichas išdavė popiežiui Hadrijonui kaip eretiką bei maištininką. Arualdas buvo nuteistas mirti. Nežinia, ką jaunasis Montinis apie savo gimnazijos patroną galvodavo. Tačiau yra žinoma, kad jis skaitydavo ir maištininkų raštus, ir tuos, kuriuos kuria buvo pasmerkusi. Jis skaitydavo ir galvodavo. Jis skaitė ne tik Jaques Maritan, — jis buvo skaitęs ir Renaną, ir Kafką, ir Simone Weil.

Jis jautėsi, popiežium būdamas, visų žmonių tėvu, —kas jie ir kur jie bebūtų. Čia buvo pralaida ir jo Rytų politikos. Jis apėmė visus kontinentus, atliko 9 dideles keliones su 135.000 tūkstančiais kilometru.

Bažnyčios ateitis

Bažnyčia atsisveikino su Pauliaus VI žemiškaisiais palaikais. Bet ji negali ir negalės atsisveikinti su Jono XXIII pradėtu ir Pauliaus VI perimtu naujuoju keliu. Bažnyčia yra pašaukta vesti dialogą su pasauliu. Kad tas dialogas būtų sėkmingas bei val-

singas, Bažnyčia turi namie vesti dialogą visų su visais. Kaip Vatikano susirinkimas įsakmiai pareiškė, "Bažnyčia yra skirta apšviesti Evangelija visą pasaulį ir sujungti Dvasioje į vieną visų tautų, rasų ir kultūrų žmones. Ta savo visuotinė misija ji yra brolybės ženklas — brolybės, kuri įgalina ir stiprina nuosirdų pokalbį". O "tai — kaip toliau aiškina Vatikano susirinkimo tėvai — reikalauja ypač pačioje Bažnyčioje ugdyti tarpusavio įvertinimą, pagarbą ir sutarimą, pripažįstant įvairius teisėtus skirtingumus, kad užsimegtų vis visais gresnis pokalbis tarp visų, priklausančių vienai Dievo tautai, ar jie būtų ganytojai, ar kiti jos nariai". Šitoks pokalbis yra galimas tik laisvėje ir tarpusavio meilėje. Tik šitie dalykai gali būti tikros vienybės prielaidomis. "Tad tegaliuoja dėsni: kur tikra, tebūnie vienybė, kur abejojama — laisvė, o visur — meilė". (Bažnyčia dabart. pasaulyje, 92).

Bažnyčia nuolatosis keliai iš vienos generacijos į kitą. Jaunimas yra jos ateitis. Štai kokiais žodžiais yra kreipęsis Paulius VI į jaunuolius, jaunuoles ir reforminį Vatikano susirinkimą užbaigiant: "Būkite didžiadvasiai, tyri, pilni pagarbos kitiems, nuosirdūs. Ir su užsidegimu kurkite pasaulį, geresnį už jūsų vyresniųjų". (II Vatikano susirinkimo dokumentai, 3 dalis, p. 202).

Siksto koplyčia Vatikane su Michelangelo tapybomis lubose ir garsiuoju jo "Paskutiniojo teismo" už didžiojo altoriaus, sienoje. Šioje koplyčioje vyksta naujojo popiežiaus rinkimai.

Naujas žodis apie Naująjį Testamentą

Antanas Rubšys. RAKTAS Į NAUJĄJį TESTAMENTĄ. Pirmoji dalis. Bendrija: Sąjūdis. Išeilo "Krikščionis gyvenime". Knygų serija 16. Kalbą tikrino Petras Balčiūnas. Irašus piešė dail. Telesforas Vajius. Žemėlapius paruošė Juozas Andrius. Nuotraukos Antano Rubšio. Spausdino I.C.C., Putnam, CT. 1978 m., 394 psl., kaina \$8.00. Leidinys gaunamas ir "Drauge".

Lietuviškai knygai atsirasti iš-eivijoje sąlygos eina sunkyn, ypač studijinei, skirtai daugiau intelektualiniam ir dvasiniam elitui. Užtat ypatingi nuopelnai jų leidyklų, kurios nepalūžta. Tarp tokių yra ir prel. Vytaut Balčiūno įsteigta bei vadovaujama "Krikščionis gyvenime" leidykla, neseniai davusi Antano Rubšio veikalą "Raktas į Naująjį Testamentą".

Rašyti studijines šv. Rašto knygas yra ypač sunku. Reikia mokėti senasias kalbas, pažinti šv. Žemės istoriją, archeologiją, kultūrinę raidą, susigaudyti gausybėje šios srities literatūros. Autorius kun. prof. Antanas Rubšys tam turį gerų kvalifikacijų. Jis yra įsigijęs teologijos ir šv. Rašto licenciatas, dėstė San Diego kunigų seminarijoje, vėliau perėjo dėstyti į New Yorko Manhattano kolegiją, dirba kultūros centre, kur

JUOZAS PRUNSKIS

gausu gerų bibliotekų, panaudojęs plačią literatūrą vokiečių, anglų ir kitomis kalbomis.

Šį veikalą ruošdamas, jis stengėsi būti mokliškai tikslus ir kartu paruošti knygą, lengvai skaitomą platesnei publikai. Jis duoda daugia informacijos, nagrinėjimus Naujojo Testamento knygų, jų konstrukcijos, jų idėjų, nesigilindamas į čia esančių problemų svarstymus, kad, anot jų, skaitytojas nepasimestų tuose labirintuose, nebūtų varginamas Naujojo Testamento sudėtingumu, o tik priimtų ir suprastų tą Dievo Žodį, išreikštą žmonių kalba, ir atsilieptų savo "tikėjimu, viltimi, meile Dievo gerumui Jėzuje Kristuje".

Vieton Bažnyčios, autorius vartodamas pakaitalą Bendriją (kuri vargu ar prigis), kalba apie jos lopšį istorijoje, aptaria Naujojo Testamento tautą — Izraelį, išryškina krikščionybę kaip naujosios sandoros bendriją, giliau supažindina su Kristumi kaip Naujojo Amžiaus pranašu ir, gi-lindamasis į Morkaus evangeliją, pasakoja apie Jėzaus žodžius ir darbus, o paskiau pereina į šv. Pauliaus laiškus, jo teologijos ir etikos nagrinėjimą.

Stengiamasi įvesti naujausius duomenis, pvz. iš Kumrano radinių, panaudojami naujausieji formų istorijos ir vadinamosios tikėjimo kraičio istorijos (Traditionsgeschichte) duomenys. Duodami palyginimai su kitomis (Morkaus, Luko, Jono evangelijomis), net sudarant atitinkamų tekstų lenteles, atkreipiamas dėmesys net ir į lietuvių protestantų Naujojo Test. vertimus. Autorius stengiasi neapsunkinti skaitytojo kokiomis mįslėmis, todėl pateikia savo vartojamų relesnių terminų paaiškinimą, pvz. misoginistas (nekenčias moterų).

Knygos pabaigoje pateikiami Pauliaus laišku planai, surašant jų turinio dalis, duodamas gausus literatūros sąrašas, naudotų šventraščio citatų nuorodos, vardu ir dalykų alfabetinis turinys. Jaučiamas rūpestingas veikalo paruošimas spaudai. Knygą dar pagyvina lentelės bei paties autoriaus darytos nuotraukos šv. Žemėje.

Tenka pasigėrėti autoriaus pastangomis kiek galima plačiau verstis savais, lietuviškais terminais. Taigi čia aptinkama: įtampią sampyną (25 psl.), savimone (26 psl.), pervartas (37 psl.), talpyklas (vietoj cisternų, 99 psl.), sankirtį (153 psl.) ir kitus. Vieni iš

Nauji leidiniai

• ATEITIS, 1978 m., Nr. 6. Ateitininkų Federacijos leidžiamas katalikiškos —lietuviškos orientacijos mėnesinis žurnalas. Vyr. redaktorius —kun. dr. Kęstutis Trimakas, 850 Des Plaines Ave., Apt. 409, Forest Park, IL 60130. Administruoja Juozas Polikaitis, 7235 S. Sacramento Ave., Chicago, IL 60629. Metinė žurnalo prenumerata JAV ir Kandoje — 9 dol., garbės prenumerata — 15 dol., susipažinimui — 7 dol., kituose kraštuose — 7 dol., išskyrus Pietų Ameriką (5 dol.).

Vedamųjų puslapiuose kreipiamas dėmesys į lietuvių pasauliniu žvilgsniu, į ateitininkų tarpkontinentinius ryšius, į Aloyzo Barono novelės "Seimynišku-mas" Linos personažą, į poetės Salomėjos Nėries atvejį ir kt. Duodamos Kęstučio Trimako mintys temai "Krikščionių vienybės pusiaukelėje". Ekumeninėmis temomis rašo ir Irena Kairytė. Alfonsas Grauslys stabtelėja taipgi prie žymaus krikščionių suartėjimo skleidėjo Roger Schutz. Duodamas pluoštas Kotrynos Grigaitytės eilėraščių. Du žurnalo puslapius puošia Marytės Gaižutienės keramikos darbų nuotraukos Duomenis apie lietuviškojo Chicago's Marquette Parko ateitį pateikia Saulius Kuprys. Linkuvos gimnazijos ateitininkų praeitį liečia dr. J. Kaškelio, Alf. Šešplaukio ir A. Eivienės straipsniai. Smalsumą kelia ir kelių atsiliepiančių simpoziumas apie krikščionišką atsinaujinimą. Marija Eivaitė recenzuoja Jurgio Gliados romaną "Narsa gyven-ti". Puslapiuose nepagailėta ateitininkiškos veiklos kronikos ir puikių nuotraukų.

• Danguolė Sadūnas, AND THERE WAS THE MOON THROWING STONES AT BIRDS, Illustrated by Sr. Ann Mikaila. 1978. Sisters of Immaculate Conception Putnam, Connecticut 06260. Rinkinys 100 psl., kaina — 3 dol., gaunamas ir "Drauge".

Jau trečiasis Danguolės Sadūnaitės poezijos rinkinys anglų kalba. Tai vis daugiausia, atrodo, anksčiau spausdintųjų jos lietuviškų eilėraščių angliškosios variacijos. Akin krinta apšiai eilėraščių iš premijuosios poeės knygos "Baltas ievos medis". Be tradicinio ketureilinio ar panašaus posmo, be rimų, be klasikinų pėdų grandies ir anglų kalboje Sadūnaitės eilėraščiai nepraranda savo itaigumo, įvaizdžių estetinės jėgos ir žodinio bei jausminio akcento. Tam tikras anglų kalbos kondensuotumas šiuos eilėraščius net dar labiau apvalo nuo jiems mažiau reikšmingo ir eilėraščių nereikalingo luobo. O gal čia poetėi talkina ir baltojo eilėraščio formos giliau išsiskynusi tradicija anglų poezijos raidoje? Kiekvieno atveju, knygoje skaitome būdinguosius Danguolės Sadūnaitės eilė-raščius, visai neužklidami minties, kad jie būtų vertimai. O jei vertimai pačios poetės, tai ir ne-nustebame, jei vienu kitu gali pralenkti net patį originalą. Vertimas, ne vertimas, o vis tiek reikia žavėtis šitokiais ir panašiais posmais:

THE SUNDAY WORSHIPPERS

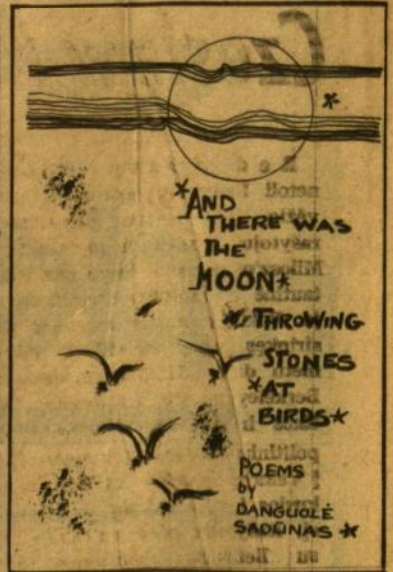
We can go home now.
Each tree,
and each cloud

Albrecht Duerer (vokietis, 1471-1528)

Apie šį šv. Jono, šv. Petras, šv. Paulius ir evangelistas šv. Morkus

have been shrintened.

Home,
where the sun, our mother
waits for us:
Cutting bread.

• WORLD LITERATURE TODAY, Volume 52, Number 3, Summer 1978. A Literary Quarterly of The University of Oklahoma. Editor: Ivar Iyask, 630 Par-rington Oval, Room 110, Norman, Oklahoma 73019. Žurnalo metinė prenumerata \$13.50. Administracijos adresas: 1005 Asp Ave., Norman, Ok. 73019.

Korpusinė žurnalo dalis šį kartą skirta tarptautinės Neustadt'o literatūrinės premijos laureatui, Lietuvoje gimusiam lenkų rašytojui Czesław'ui Miłosz'ui. Įvairūs autoriai rašo apie jį ir jo kūrybą. Įvadiniamie straipsnyje redaktorius Ivar Iyask žvelgia į viso regiono tarp Baltijos ir Juodosios jūros tautų literatūras, stabtelėja ir prie lietuvių, su Danelaičiu literatūriniam gyvenimui subrendusių net anksčiau už kitus. Premijos įteikimo iškilnių žodyje Czesław Miłosz, tarp kitko išsitaria: "Logically, I should not have preserved my identity as a poet faithful to his native tongue throughout thirty years of exile. I explain it by a mysterious influence of a land where I was born, Lithuania, and of a city where I went to school and university, Wilno".

Be kitų autorių apie Miłosz'ą rašo ir Tomas Venclova, taipgi primindamas: "We even graduated from the same university (separated by a quarter-century) it was Polish, and later Lithuanian, and then Sovietized; but its buildings were preserved, and along with them that smell of tradition which in a querr way sometimes outlives all historical catastrophes".

Žurnalo recenzijų puslapiuos aptariamasi šios lietuviškosios knygos: Algimanto Bučio "Anti-akimira" (R. Silbajoris); Justino Marcinkevičiaus "Mažvydas" (R. Silbajoris); Mykolo Sluckio "Saulė vakarop" (Violeta Keler-tas) ir Jono Kalinauskio "Pajevonio fragmentai" (J. Zdąrys).

— Į šmeižtus geriausiai at-sakoma tylėjimu.

Ben Jonson

— Kas tau apie kitus liežu-vauja, liežuvas apie tave.

Ispanų patarlė

— Nėra pakankamos kom-pensacijos už neteislingą šmeiž-tą.

Thomas Fuller

Michelangelo

Dievas sukuria Adomą (tapyba Siksto koplyčios lubose, Vatikane)

tų terminų labai taiklūs, kiti mažiau, bet vis priimtini. Ne taip prie širdies būtų slavizmas posakyje "su bėda apsigimusių versiu-ko" (39 psl.).

Savo gyvenimo uždaviniu autorius yra pasirinkęs šv. Rašto studijas ir jo dėstymą. Taigi ši jo knyga ilgą darbo metų, pokalbių su studentais rezultatas. Autorius yra pačiame pajėgume — 55 m. amžiaus — ir per lygiai 30 kunigystės metų su šventraščio idėjomis gerai susigvenęs. Taigi veiklas turiningas, paruoštas plainingai, vengiant tuščiažodžia-vimo, nors skaitytoji norėtųsi, kad nebūtų vengiama nė nagri-nėti su Naujuoju Testamentu su-

sietų problemų, kurių čia net ir žymiai mažiau negu Senajame Testamente. Bet čia tik veikalo pirmoji dalis. Lauksime, kokia bus antroji.

Šį veikalą ruošdamas, autorius susilaukė ir talkininkų. Jam buvo paslaugi teologiniai klausimai nuosirdžiai besidominti ses. Onutė Mikailaitė. Kalbos išlygi-nime sklandžiai pasidarbavęs Petras Balčiūnas; knygoje korek-tūros klaidos nepastebimos. Vei-kalas aprūpintas net ir mūsų pa-šių žymėjusio kartografo Juozo Andriaus žemėlapiams. Gaila, kad savo dailiai paruoštų skyrių pa-vadinimų vinječių jau nebeama-nėti su Naujuoju Testamentu su-

dail. Telesforas Vajius. Nekalto Prasiidėjimo Marijos seserų spaus-tuvė Putname spaudos darbą rū-pestingai atlikusi.

Ir taip ši knyga gražiai įsiri-kuoja į "Krikščionis gyvenime" serijoje išleistų svarių veikalų eilę, pradedant II Vatikano susirinki-mo dokumentais ir tęsiant rink-tiniais prof. A. Maceinos, kun. St. Ylos, kun. St. Žilias, M. Rai-šupio, kun. dr. J. Gutausko, A. Grauslio, kun. dr. P. Manelio kūriniais. Gera, kad vis atsiran-da rėmėjų, mecenatų, kurie savo santaupomis įgalina spausdinti šitokius veikalus, kurie reikalingi, bet kurie finansinių atžvilgiu ga-li būti nuostolingi.

Czesław Miłosz apie save ir poeziją

Red. pastaba. Lietuvoje, netoli Kėdainių, Šetėnuose, prie Nevėžio, 1911 metais gimė lenkų rašytojas, esantis ir poetui Czesławui Miłoszui neseniai buvo paskirta tarptautinė Neustadto literatūros premija. Pokario metais rašytojas yra pasirinkęs taigai lietuviškąją dalį, šiuo metu dirba Kalifornijos universitete, Berkeley mieste. Jo poezijos, beletristikos ir filosofiniai literatūriniai bei politiniai svarstymai knygos, išverstos į Vakarų pasaulio kalbas, yra patraukusios intelektualinių sluoksnių dėmesį. Rašytojas nėra nutraukęs ryšių ir su Lietuva: įvairioms progoms mezga su ja kontaktus, šiemetinėse Santaros-šviesos suvažiavime jis taipgi dalyvaus su savoju žmoniu. Anksčiau jo poezijos vertimų rinktinę lietuvių kalba 1953 metais yra išleidę „Literatūros lankai“. Čia spausdiname anos knygos autorinį įvadą ir kai kuriuos eilėraščius.

Šio įvado rašymas man yra ypač malonus uždavinys. Eilėraščiai yra kitaip skaitomi, jei šis tas žinoma apie jų autorių. Todėl pasistengsiu, gal būt lygumai ir patrauklumo kaina, keliuose puslapiuose duoti lyg ir suglaustą autobiografiją.

Gimiau 1911 m. prie Nevėžio, netoli Kėdainių, ir mano dokumentuose, žinoma, neminima nei pievų spalva, nei dainų aidai, kurie ateldavo vakarais iš užupio kaimų. Tik sutasas įrašas: Šetėiniai, Lietuva. Mokyklą ir universitetą lankiau Vilniuje. Teisių mokslus baigiau iš užsipyrimo ir noro pasiduoti disciplinai. Šis marinis buvo gal nereikalingas. Diplomu niekad nesinaudojau, o teisių studijas laikau eklektiniu žinių rinkimu, dažniausiai tuščiu. Vienok turu pripažinti, jog jos sukėlė manye susidomėjimą sociologiniais klausimais, ir aš nežinau, ar man tai padėjo, ar pakenkė. Daug mėliau prisimenu gimnaziją, ypač lotynų kalbos pamokas. Mes turėjome gerą mokytoją, „galilė-jietį“, kaip buvo anuomet vadinami Galicijos lenkai. Jis moko mokinius užkrešti Ovidijaus ir Horacijaus melle.

Pirmuosius savo eilėraščius spausdinau studentų laikrašty „Zagary“. Galvodamas apie aną pradžią, sustojau ties užbrėžta likimo linija, nors mūsų polėkiai dažniausiai būna akli. Reikia sutikti, kad tuomet, kai mums atrodo, jog mes sau ant galvos dedam laurų vainiką, jo vietoj būna tik lapuočius. Ir atvirksčiai, tai, ką mes mažiau vertinam, dažnai reiškia pastovią vertybę — ir taip iki gyvenimo pabaigos. Vieni mūsų grupės nariai iš karto kalbėjo darniai, kiti mikčiojo. Man rodos, tuomet, kai priklausiau prie tų, kurie mikčiojo, būvau arčiausiai poezijos.

Mano vaizduotė suformavo lietuviškas panevėžio kaimas ir Vilniaus apylinkių miškai ir vandenys. Trakai, Zallėji Ežerai, Jašūnai — man magiški vardai. Mano santykis su Mickiewiczium buvo ir tebėra labai gyvas. Jame man visiškai nėra „lietuviškos egzotikos“, viskas sava. Iš čia gal mano artimesnis ryšys su literatūros tradicija, negu kitų „avangardinių“ lenkų poetų. Manęs netenkino nei varšuvinio „Skamandro“ poetika, kurioje buvo per daug dėmesio skiriama melodijai, nei avangardistų metaforiniai darbai, kurie dažniausiai baigdavosi sakinio puslavyros sugriovimu, nes sakinių sprogdindavo vaizdai.

Aš mėginau atsiremti į eilėraščių liniją ir galimai tampriau ją suveržti, kad galėtų būti neparemta rimu. Kartais man tai pavykdavo.

Mano literatūrinės veiklos pradžia sutampa su didžiosios ekonominės krizės ir Hitlerio žengimo prie valdžios Vokietijoje laikais. Aš buvau maždaug samoningas tuo, kas atėjo. Aš ir mano draugai buvome vadinami

„katastrofiniais“. Dalykų tvarką, kurią mačiau aplink save, laikiau pasmerkta žūti. Šiandien mano rūšies autoriams Lenkijoje prikišama sustojimas pusiaukelėje ir nedarymas logiškų išvadų, t.y. nelaukimas šviesos iš Rytų. Tačiau mūsų eilėraščiai kartais būdavo jaudinantys, nes reiškė visuotinį siaubą, o į „Rytų šviesą“ tik negausieji tetikėjo.

Čia turiu įvesti mano giminačio Oskaro Miłoszo — Mėlašiaus asmenį. Nuo pirmo mūsų susitikimo, kurs įvyko 1931 m., nuolat palaikiau su juo korespondencijos ryšius ir 1934 - 1935 m. dažnai matydavomės Paryžiuje. Jau niam žmogui pažintis su tuo, kurs turėjo bruozus bibliinio pranašo, vaikščiojančio modernaus miesto gatvėmis, buvo didelis sukrėtimas. Savo naudai turu pažymėti, jog aš gerai žinojau, ką turiu prieš save. Tokiems kaip jis yra taikomi Puškino žodžiai apie angelą, kuris savo išrinktiesiems deda ant lūpų anglies žariją ir į širdį duria lipsnojančią kardą, lyg gyvatės geluonį. Jo akys buvo paukščio akys, pridengtos blakstienos, kuriai pakilus trykšdavo ugnis. Plėrusis paukštis. Aš jam esu už daug ką dėkingas.

Kaip ir visa mano karta, sirgau perdėto kulto Vakarams liga, linkdamas į snobizmą. Jis mane gydė savo staigumu. Rodydavo naujųjų prancūzų poetų eilėraščius ir sakydavo, jog jie žlugimo, ne jėgos išraiška. Jo dėka daug Vakarų literatūros lenkiškų imitacijų man prarado savo skonį. Jo manymu poezija tai toks daiktas, kuris amžių būvyje retai pasireiškia. Tik vieną kartą ji buvo pilnai apsiereikusi — Biblijoje, Dievo padiktuota. Mūsų epochos raktą jis matė Goethės „Fauste“ ir labai vertino Byroną. Nuolat mane ragindavo ir liepdavo mokytis. („Atmink, kad būti poetu reiškia visų pirma būti žmogum šviesesniu už kitus“). Turėjo aiškia Europos įvykių raidos viziją ir po pasikalbėjimo su juo 1935 m. pavasarį gyvenau tokiu siaubu, lyg visa, kas blogiausia, jau būtų įvykę. Kai tų pačių metų vasarą grįždamas į Vilnių su juo skyrčiau ir reiškiau jam savo baimę, tarė: „O, dar ne tuoj. Karas prasidės 1939 m. ir tęsis penkerius metus.“ „Kas tai gebės pergventi?“ „Pergvėnsi“.

1935 - 1939 m. buvo man blogi metai. Negalėjau rasti jokios išeities iš bejėgiškumo atmosferos, kuri visus kankino. Tuomet visi save apgaudinėjo, dėdamiesi nežinią į kur viskas krypta. Tik karas mane privėdė prie tvarkos, ypač 1940 - 44 m., kuriuos praleidau Varšuvoje, intensyviai dirbdamas. Deja, turėjau verstis be iliuzijų. Jei ryt turi įvykti pasaulio pabaiga, vis vien reikia sodinti savo obelis — šiam dėsniui

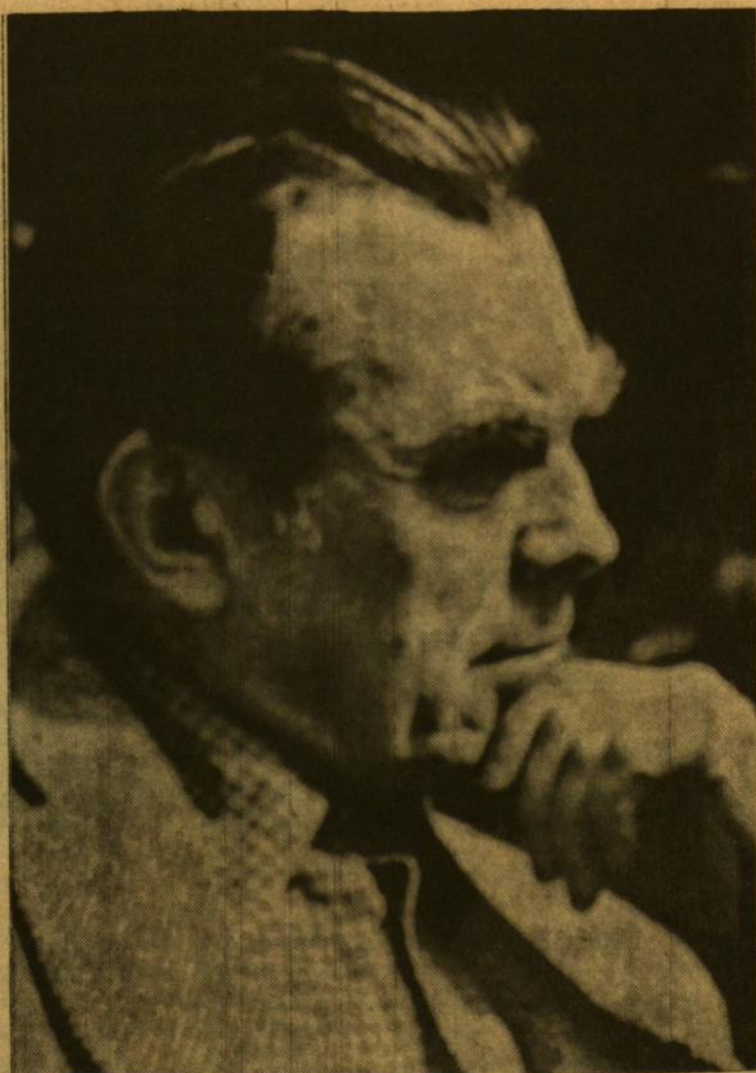
stengiausi būti ištikimas. 1945 m., jau „liaudies demokratijoje“, vienas iš partijos literatūrose specialistų pasigėręs spaudė mane ir rėkė: „Tu, paskutinis lenkų poet!“ Tai buvo aitrus.

Duodu tik pažymėtą datom santrauką, bet galima spėti, jog netrukus man gailėsčio, nusiminimo ir kokių tik kas nori jausmų. Faktiškai mano poeziją galima suprasti kaip kovą su nusiminimu, kaip priemonę jam išvengti. Nestigo jo ir karo vyksmams pasibaigus, nors liberališkas kursas Lenkijoje teikė vilčių, kad mano įprotis laikytis ant ledo briaunos, lyg ji niekad neturėtų sutirpti, vėl bus naudingas. Kiekvienai rašymo ir spausdinimo metai buvo laimėjimas. Šiandien, atsidūrus emigracijoje, visi mano egzistencijos pėdsakai Lenkijoje yra užbarstomi.

Įtempimai, vyksta many ryšium su įvykiais, skatino mane įieškoti naujų išraiškos formų. Naujoji poezija, kaip sakiau, yra tartum uždaryta įspūdių ir jausmų kreidiniame rate, bejėgė ten, kur reikia formuoti mintį. Reikia išeiti iš šio kreidinio rato. Vokiečių okupacijos metu išmokau angliškai ir dėka to pažinau naują poetinį pasaulį. Kas liečia techniką, pamačiau, pavyzdžiui, koks lankstus yra baltasis eilėavimas ir kaip daug turinio jis gali suimti. Lenkuose retai jis buvo vartojamas, nors, tiesa, žinojo jį ir Kochanowski ir Mickiewicz. Mano idealu ėmė darytis tokia poezija, kuri leisdavo reikalavimų nekuklumą. Įtikinėdavau save ir kitus, kad nėra — pradedant paprasčiausiais kadieniniiais darbais ir baigiant sunkiausiomis filosofinėm problemom — nieko, ko negalima būtų apimti eilėraščių. Ir šiandien tebemanau, jog buvau teistas. Bet tarp tikslo, kurį sau statome, ir realizacijos, yra nuotolis. Jei kas mato Pažadėtąją Žemę, ne visuomet tai reiškia, kad jis pats sugeba į ją įeiti. Kaip ten bebūtų, mano supratimas poezijos kaip epochos sąmoningumo, mane padarė ypatingai atsparų lygiai „socialistiniam realizmui“, kaip ir „švariajam menui“.

Akli įieškojimai, klaidžiojimai, puolimai, čia yra suimti taip, lyg visąs mano gyvenimas būtų buvęs harmoningas žygiavimas pirmyn. Bet juk kiekvienas mėginimas pagauti tai, kas priklauso praeičiai, ar mes to norime ar ne, yra konstrukcija. Vidinė švieselė, kurią kiekvienas mūsų aiškiai savy mato, o kartais tik vos vos bepatebi, aprašant atrodo kaip galinga ugnis.

Norėdamas pateikti būtiną atsvarą, pabrėžiu, kad pažįstu visąs suabejojimą ir krizes, kurių metu poezija man neatrodo padidinti savo obelis — šiam dėsniui

Czesław Miłosz, Lietuvoje gimęs lenkų rašytojas-poetas, Neustadto tarptautinės premijos laureatas, šiuo metu gyvena Kalifornijoje.

Czesław Miłosz

ĮŽANGA

Tu, kurio negalėjau išgelbėti, išklausyk mane.
Suprask šią paprastą kalbą, nes lėtos gėdino.
Prisiekiau: nėra manye užburto žodžio.
Kalbu tylėdamas, kaip debesys arba medis.

Tai, kas mane stiprino, tau nešė mirtį.
Atsisveikinimą su epocha laikai naujosios pradžios,
neapykantos įkvėpimą lyrinio grožio,
aklą jėgą įvykusia forma.

Štai lėkštų upių plokštuma. Ir milžiniškas tiltas,
einantis baltom miglom. Štai sulaužytas miestas,
ir vėjas žuvėdų šukėm dengia tavo kapą,
kai aš kalbu su tavim.

met uoliai prisijungiu prie nuomonės tų, kurie ją laiko tuščiu žaidimu. Skaitau prancūzų, anglų, lenkų poetų eilėraščius ir retai randu juose tai, kas galėtų pateisinti autorių ir spausdintojų pastangas. Atėmus atsitiktinumo momentą, kurs suteikdavo poezijai žavumo, šis menas vienoje žemės rutulio dalyje pavirto apmatu Kunigaikščio favoritu, naujojančių rašytojišką vikrumą tam, kad neprarastų valdančiųjų malonės, o kitą — į žaidimą, prieinamą tik siauram elitui, į

savotiškas esperantininkų klubo pratybas.

Toks mastymas gal tik dalinai pateisinamas. Su poezija taip kaip su meile. Nors mes ir būtume linke teoriškai tvirtinti, kad žmonės be reikalo kelia daug triukšmo dėl nieko, betarpis patyrimas rodo, jog šis dalykas buvo, yra ir bus svarbus.

O kaip šiandien su Vidurio ir Rytų Europos poezija? Emigracijoje atsidiūrė daug talentingų esų, latvių, lietuvių, lenkų, čekų, ukrainiečių rašytojų. Ar jie gebės be aplinkos, kuri jiems reikalinga kaip grybams miško pavėsis, prisidėti prie savo kalbos tobulinimo ir pažangos? (Arba yra pažanga, arba puvimas ir mirtis). Ar pasirinkimas tarp pasilikimo savame krašte ir pabėgimo nebus pasirinkimas tarp pasidavimo nešvarumo ir susinaikinimo švarumo? Čia daug kas priklausys nuo individualinių savybių. Ten, kur vienas augalas miršta, kitas moka rasti reikalingą sau maistą.

Rytų Europa, Vilnius, Mickiewicz. Čia neapsieisiu, nepalietes tautybės klausimo. Kadangi gyvenau Prancūzijoje, karts nuo karto įvyksta toks maždaug pasikalbėjimas: „Tamsta esi Oskaro Miłoszo giminaitis?“ „Taip“. „Reiškia, tamsta esi lietuvis?“ „Ne, esu lenkas“. „Kaip tai, juk čia parašyta, kad tamsta esi gimęs Lietuvoje“. „Taip, bet...“ Ir prasideda ilgas aiškinimas, kurį noriausiai grindžiu Airijos pavyzdžiu: ten irgi dvi kalbos, vieni už keltų kiti už anglų kalbą,

Kas gi yra poezija, kuri neišgano nei tautų, nei žmonių?
Melas,
girtuoklių daina, kuriems netrukus kas nors perslėros gerkles,
skaitymai iš mergaičių kambario.

Tame, kad troškau geros poezijos, nemokėdamas,
tame, kad vėlai supratau jos išganingą tikslą,
tame, tik tame randu išganymą.

Ant kapų buvo beriami grūdai ir aguonos
ir maitinami mirusieji paukščiai.
Šią knygą skiriu tau, tolimasai,
kad mūsų daugiau nebelenklytum.

Ž E M Ė

Mano saldžioji Europos tėvyne,
Peteliškė, ant tavo gėlių tūpdama, sparnus krauju vilgo,
Tulpių nasruose kaupiasi kraujas,
Vijoklių dugne žvaigždė žiba
Ir plauja grūdus tavo javo.

Tavo žmonės šildo pamėlusias rankas
Prie vaškinės gėlių grabnyčios
Ir laukuose klausosi kaip vėjas rauda
Sukryžiuotų ginklų vamzdžiuose.

Tu esi žemė, kur kentėt negėda,
Nes ten duodamas stiklas skęščio kartaus,
Kurio dugne amžių nuodas.

Į tavo suplėšytą ir šlapialapį vakarą,
Ties vandenim, kuriais ik šiol vis plaukia
Centurionų išnykusių ginklų rūdis,
Sugriautų bokštų papėdė,
Akveduktų stulpų šešėly,
Po ramiu baldachimu pelėdos sparnų,

Raudona aguona, pakirsta ašarų griudo.

LEGENDA

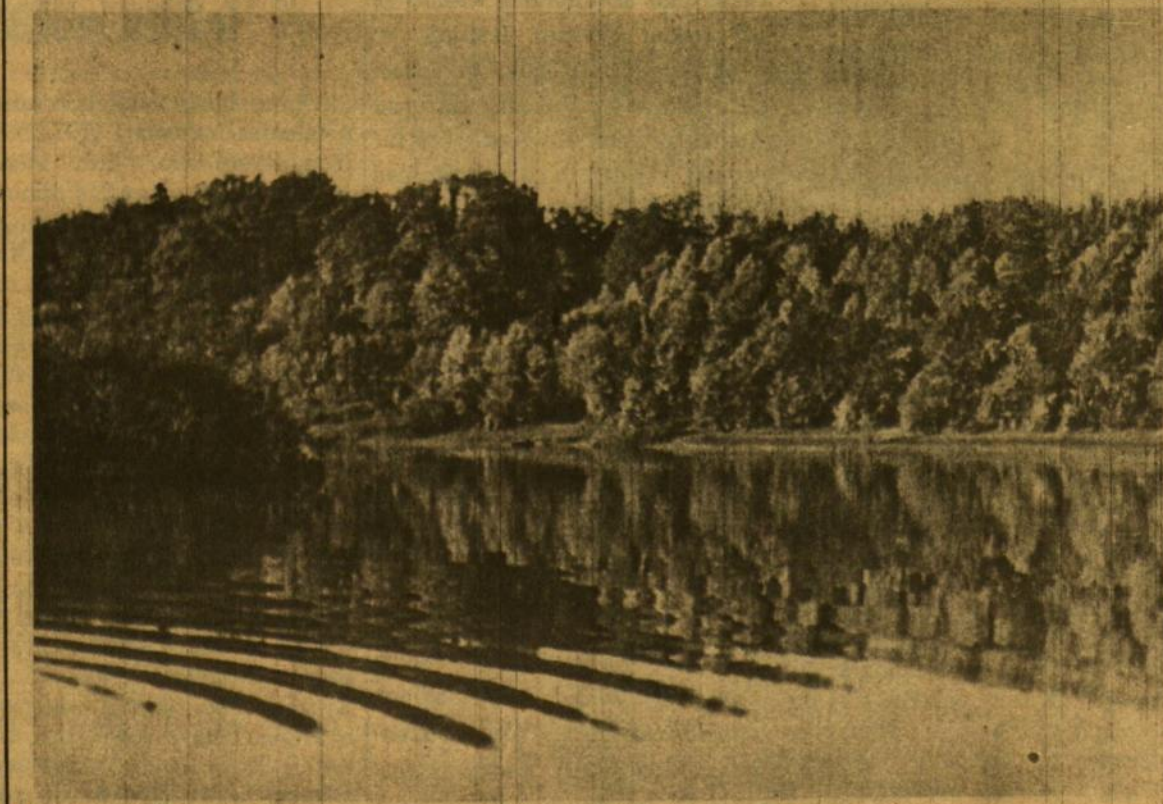
Niekas nežino miesto pradžios. Klampūs takai,
Riksmas prie kranto, smaluoti deglai,
Prie tinklo rymo žvejys, unguriai,
Raisto migla. Stai kartai su jietim
Atveda nuogus belaisvius ir virsta
Pušis po pušies, iš didžiulių rastų
Ties upės srove iškyla piliis,
Tamsūs grioviai, šunų gaujos
Kardų ir skėdų šviesoj grauzia kaulus,
Suyruoja deglai ir išoti šešėliai
Ties molio ašočiais, dainos.
Laužuos, tarp diržų ir kuokų,
Kvatoja seni dievai. Nakties tankmėje
Aidi laukinis švilpimas. Bet varpas
Plonu balsu jau sunkės per mišką,
Ant pentinų pakilę vienuoliai
Kreipė veidus žemyn į liaudį,
Kuri netikra tūnojo tarp savo dievų
Ir naujų griausmavaldžių teisių.

Kas žino pradžią. Mieste šiam gyvenom
Be rūpestio seno. Jo mūrai
Amžini mums rodės. Tie, kur gyvena
Kadais prieš mus, į neišskaitomą buvo pavirte
Legendą. Mūsų amžių, sakėm,
Geresnis. Nei maras, nei kardo durklas
Negraso mums, tad ko mum žvelgt atgalios.
Lai siaubo amžiai išils pilies žemėj.
Instrumentus taisėm, draugų būry
Vakarai mums nešė linksmumą,
Žibintų šviesoj, tarp žalių kaštany,
Buvo ruošiamos puotos. Moterys lieknos
Mum džiugino akį. Dailininkai tapė
Linksmas spalvas. Kol ši diena atėjo.

Nuo moterų lūpų nutekėjo dažas. Žiedai
Suskambėjo ant grindinio. Į žydro dangaus
Abejingas bedugnes tiesėsi žvilgsniai,
Priimdami mirtį. Puošnių pastatų
Pamatai plyšo. Dulksės sutriuškintų plytų
Kilo į saulę su dūmais, balandžiai
Iš dangaus puolė. Į savo namų griuvėsius
Išrėmėm gatvių tvirtoves, kol krūto
Tvirtovės ir rankos ir ginklas. Lavoniškas
Pralaimėjimo kvapas, siaubinga tyla
Po kovos triukšmo kilo ties degėsiams
Ir rudens lietus plakė, o išlikę
Vergų dėmėm kaktas sau žymėjo.
Priešas išniekino mintį ir pagrobė lygiai
Praeities ir ateities puikumą.

Tuomet, susėdė ten, kur anądien buvo
Šis gražus miestas, pro pirštus košdam
Tuštumos smėlį, atradom saldų
Tėvynės vardą. Buvo tik smėlis
Ir vėjo dūžiai tarp dilgių. Nes tėvynė
Be praeities yra niekas. Žodis,
Kurs garso vidury prasmę praranda,
Trapų siena, kurią liepsna pargriaua,
Aidas laukinių jausmų. Smėly buvo
Amžių pelenai ir šviežias kraujas.
Ir nutolo nuo mūsų puikybė ir galvos
Žemai palinko prieš praeities žmones
Ir savo namą radom istorijoje.

Iš lenkų kalbos vertė Juozas Kėkštas

Ten susimąstę tamsus Nevėžis,
Kaip juosta juosia žaliąsias pievas (Makronis)

Nuotr. P. Juodikaitienės

(Nukelta į 4 psl.)

Czesław Miłosz apie save ir poeziją

(Atkelta iš 3 psl.)

ir t.t. Visa tai nelabai patogiu, nes ši geografinė - šeimyninė maišytis dažniausiai ir lieka nesuprasta. Kodėl Šveicarijoje trys, tiksliau keturios kalbos, ir visi yra šveicarai, o kitur... Reikia kantrybės.

Lietuvių skaitytojai, be abejo, visa tai lengviau pademonstruoti. Trumpai apie mano kilimą mūsų epocha stumia žmones į didelį maskaradą. Gėdindamasi arba bijoma prisipažinti kuo esama. Kaimiečiai pasisako esą darbininkais, echt-slaviai žydai prisiseka karabales, aristokratai l-sios gegužės eisenos — kuris iš mūsų nėra to matęs. Esama mūsų epochoje būdingos baimės būti priskirti degeneruoti visuomenės klasei. Tai nešvarios sąžinės epocha. Čia ją nugalėkim.

Giminė, kurios vardą nešioju, yra kilus iš lužicų-sorbu ir pasiekęs Kėdainius kolonizacijos metu, kažkur Zigmanto Augusto laikais. Anų laikų, t.y. XVI amžiaus, siekia dokumentai. Kai kurie Miłosz'ai praturtėjo Sapiegos tarnyboje ir nužygiavo dar toliau į rytus, į Gudiją. Tokia Drang nach Osten istorija. Aplamai, tai buvo vidutinė bajorija, kariavusi ir kitas smulkesnes tarnybas ėjusi. Vienas Miłosz nužygiavo su Napoleonu į Ispaniją, ten vedė ir liko. Kitas prarado koją 1831 m. prie Ostrolenkos ir pagarsėjo tuo, kad vienam rusų generolui, pastūmusiam jį Varšuvos viešbuty, drožė medine koja per galvą ir nutrenkė nuo laiptų. Mano dėdka, mirties prieš mano gimimą, dalyvavo 1863 m. sukilime ir stebuklingai išvengė Sibiro. Tai buvo kaulingas, kanapintų ūsų bajoras, aistringai mėgęs medžioklę ir su užsidegimu prisidėjęs prie apylinkės gyventojų padaugėjimo. Kartu kaita vienos giminės tasoje, keisti vaisiai, kuriuos gimdo jos visuomeninės pozicijos griuviniai, „sūnų palaidūnų“, žūstančių kažkur didelių miestų kloakose arba išganymo įjeikančių moksle ir mene — šios įdomios problemos beveik nėra lietuvių rašytojai. Thomas Mann gvildeno ją „Buddenbrooke“; William Faulkner pietinių valstybių epopejoje. Nieks nepasizįmį tokia aštria opozicija klasei, iš kurios yra kilęs, kaip „sūnūs palaidūnai“. Jų intelektualizmas žymia dalimi yra sukeltas noro duoti savo gyvenimui formą priešingą tai, kurią turėjo jų tėvai.

Oskar Miłosz, išauklėtas Prancūzijoje, rašęs prancūziškai, pripažino save lietuviu. Lenkų jis nemėgo. Ne lenkų apskritai, bet lenkų bajorijos, kurios blogumą jaunystėje gerai pažino, nes ji turėjo ypatingą talentą persekioti ir niekinti asmenis, iš jos tarpo kuo nors išsiskiriančius. Jam taip pat buvo svetimas kalba pagrįstas tautybės supratimas. „Gente lithuanus“ terminą jis ėmė pažinti. Briusely, kaip Lietuvos atstovą Tarptautinėje komisijoje, mėginusio išspręsti Vilniaus klausimą (1919 m.) iš lenkų pusės turėjo priešą profesorių Askenazy. Jie ginčijosi lenkiškai. Man jis rašydavo arba prancūzų arba puičia sena lenkų kalba, kurios, ji išmokė jo pirmas preceptorius kažkoks ponas Doboszyński.

Lankydami Lietuvoje pasiuntinybėje, Mašcherber aikštėje, jausdavau šio pasaulio keistumą. Lietuvos pasiuntiniu tuomet buvo Klimas (Miłosz jį visuomet minėdavo su didžiausia pagarba ir nuosirdaus draugiškumo akcentu). Taigi, mes su Klimu buvom gimę maždaug pusantro kilometro nuotolyje, bet tai buvo „svetima pasiuntinybė“, nes aš buvau Vilniaus gyventojas, iš kitos sienos pusės. Nesibaigia paradoksai: pamatęs mano bobutę iš motinos pusės, kiekvienas ją pripažintų tikra lietuvaite: pavertęs jos asmenis dokumentus pastebėtų, kad jos

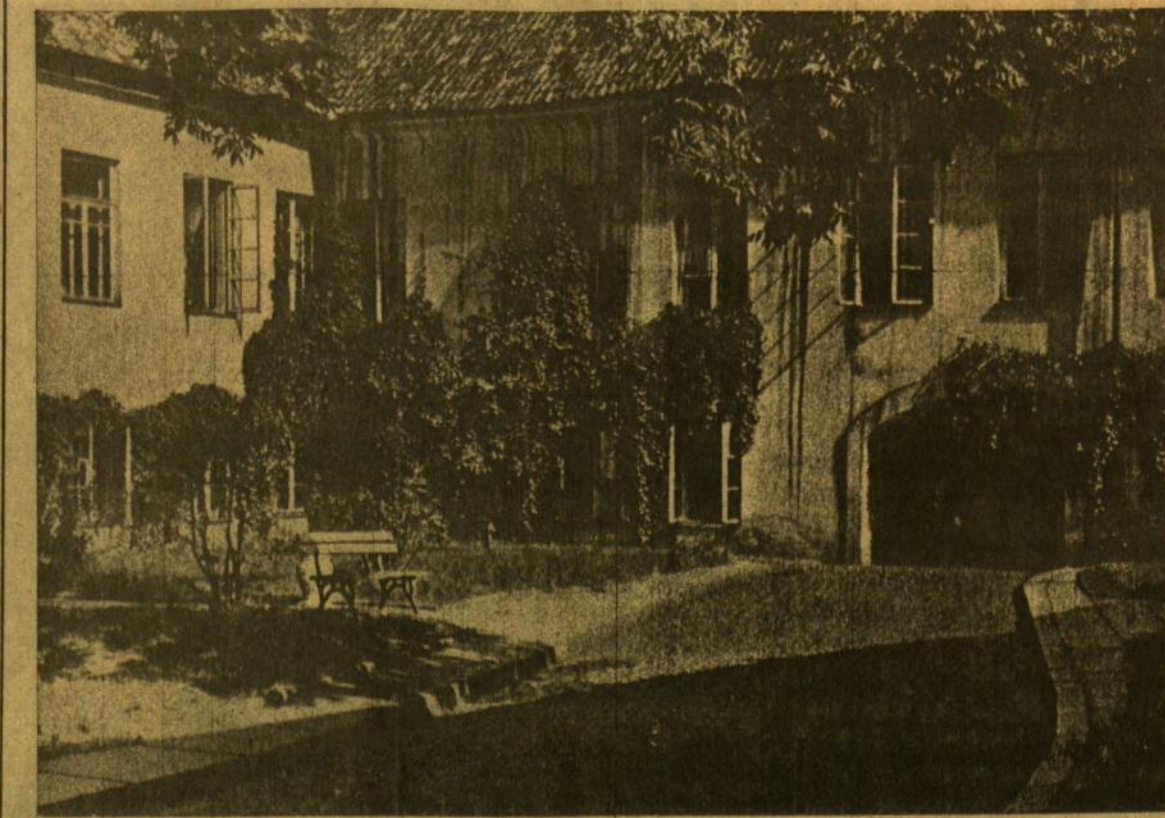
pavardė yra Kunat arba Kūnatas, iš Syruč arba Siručiu.

Visa tai yra lyg į vandenyno gelmę nugrimzdę kontinentai. Bet pėdsakus užtrindami nieko, nelaimėtume, nebent norėtume būti žmonėmis, kilusiais iš niekur. Anas Europos kampelis yra neatskiriami su manim suaugęs ir aš nenorėčiau, kad mano vaikų jį užmirštų.

Šios knygos eilėraščiai nėra išversti į „svetimą“ kalbą. Juk aš šią kalbą girdėjau aplink save vaikystėje. Juozas Kėkštas gražina mūsų bendrajai tėvynei tai, kas didele dalimi yra jos nuosavybė.

Žiūrėdamas atgal į savo poetinę veiklą, prieinu išvadą, jog ji galėjo būti geresnė. Tačiau nereikia užmiršti švelninančių aplinkybių. Vienas iš pirmųjų mano vaikystės prisiminimų yra raudonas nuo gaisro pirmojo pasaulinio karo dangus ir armuotų maurojų. Karai, revoliucijos, vaikščiojimas per „žaliąsias sienas“ — kiek energijos tuomet išleikvojama, norint savyje išlaikyti tikėjimą į žodžio vertę! Nes žodis neabejotinai yra silpnas tikrovės bendrininkas. Ir juo daugiau netikėtų patyrimų toji tikrovė mums teikia, tuo aiškiau jaučiame, kad mes grojame fleitą išlėsių gaivalų akivaizdoje.

Nelygybė tarp žodžio ir egzistencijos buvo, yra ir visuomet bus, bet kai kuriais laikotarpiais marginimas popieriaus juodais taškais reikalauja iš mūsų tikrai lietuviško užsispyrimo.

Klemelis Vilniuje prie Adomo Mickevičiaus namo-muzejaus.

Nuotr. M. Filgelio

keliais reikalauja iš mūsų tikrai lietuviško užsispyrimo.

Ši Juozas Kėkštas knyga yra man brangi dovana. Išmėtyti po visus kontinentus, mes sudarome bendruomenę. Mus jungia ištikimybė visam tam, kas nepasiteisina nei skaitytojų skaičiuje, nei garbėje, nei kitam kuriam pelne. Šiandien eilėraščiai, išleisti lietuvių ar lenkų kalba, tai lyg tas rankraštis, įdėtas į butelį ir

trenktas į jūrą. Tai bloga, nes būdami gyvi žmonės, mes nepaieškame tuštumos ir norėtume įsivaizduoti akis ir veidus tų, kurie ima knygą į rankas. Tai gera, nes strategijos ir taktikos amžiu priešinamės intencijų švarumui. Mūsų bendruomenei priklauso taip pat tie nepažįstami man bičiuliai, kurie rado lėšų šiai knygai išleisti.

Yra čia tokių eilėraščių, kurie

man artimi, ir tokių, kurie šiandien man atrodo kieno kito parašyti. Mano poezija, pradžioje dažnai „nesuprantama“, formos požiūriu vis paprastėjo, bet tai nereiškia, kad ji darėsi lengvesnė, nes išvėrdavo kito, labiau paslėpto pobūdžio sunkumas. Artimiausios man yra tos poemos, kurių nesu parašęs, bet galėčiau parašyti, jeigu — jeigu būčiau toks poetas, koks norėčiau būti. Bet kas yra, yra neatšaukiamas.

Kultūrinė kronika

Santaros-Šviesos suvažiavimo programa

Kasmetinis Santaros-Šviesos suvažiavimas ir šiemet įvyks Tabor Farm, Sodus, Michigan, rugsėjo 7-10 d. Šiemetinis suvažiavimas yra jubiliejinis — 25-tasis. Suvažiavimo keturių dienų programa yra tokia:

Ketvirtadienis, rugsėjo 7 d.:
2 val. Pokalbis su Czesław Miłosz.

4 val. Vytautas Kavolis, „Liberalai moralinių kultūrų žemėlapyje“.

8 val. Algis Rukšėnas, „Tartarus, arba posėdis pragare“.

10 val. Mykolas Drunga ir kt.,

„Santaros-Šviesos klaidos ir trūkumai“.

Penktadienis, rugsėjo 8 d.:
10 val. ryto Virginija Bird, „Amininkų ir amatų raida Vilniuje 1860-1914 m.“

11 val. Rimas Kriščiūnas, „Apsisprendimas emigruoti 1945-1950 m. dokumentuose“.

2 val. Algimantas Gureckas, „Tautų apsisprendimas ir Rytų Europos taikos pagrindai“.

4 val. Augustinas Idzelis, Vincas Rastenis, Tomas Venclova ir kt., „Žydų-lietuvių santykiai ir jų santykių svarstymai išvijoje“.

8 val. Algirdas Landsbergis, Kostas Ostrauskas, Daiva Markelytė, Rimvydas Šilbajoris,

„Zvilgsniai į Algirdo Landsbergio ir Kosto Ostrauko dramaturgiją“.

10 val. Jonas Mekas, „Filimų dienoraščiai“.

Šeštadienis, rugsėjo 9 d.
10 val. ryto Henrikas Nagys, „Zvilgsnis šiandien į Literatūros Lankų sąjūdį“.

2 val. Czesław Miłosz ir Tomas Venclova, „Vilnius kaip dviasinio gyvenimo forma“.

3:30 val. Aleksandras Stomas, „Lietuvos valstybingumo klausimas ir dabartinė padėtis“.

5 val. Organizacinis ir AM ir M knygų leidimo fondo posėdis.

8 val. Poezijos vakaras: Vitalija Bogutaitė, Jonas Mekas, Czesław Miłosz, Henrikas Nagys, Liūnė Sutema, Tomas Venclova, Aldona Veščūnaitė.

9:30 val. Aldonos Stempušienės-Svedienės rečitalis, akompanuoja Jonas Svedas: „Pokalbis su mirusiais vaikais“ (Algimanto Mackaus žodžiai, Jono Švedo muzika), Julius Juzeliūno „Sutarinės“ ir kt.

Sekmadienis, rugsėjo 10 d.:
Rimvydas Šilbajoris, „Rūstybės šviesa Kazio Borutos poezijoje“.

Suvažiavimo metu — Štasio Krasausko grafikos darbų pominėtinė paroda.

Registracija iš anksto: Suvažiavimo rengimo komisija, c/o Mr. V. Adamkus, Tabor Farm, Sodus MI 49126. Tel. 616-925-6404.

Vilniaus universiteto įkūrimo 400 metų sukakties minėjimas

Ateinantis Lietuvos katalikų mokslo akademijos suvažiavimas, kuris ateinančiais metais įvyks Chicagoje, yra skiriamas Vilniaus universiteto 400 metų sukakties paminėti. Suvažiavimas įvyks 1978 metų rugpjūčio 31 — rugsėjo 3 dienomis, t. y. Darbo dienos savaitgalį. Jis bus Jaunimo centre. Tais klausimais Chicago židinio valdyba susitarė su centro valdyba Romoje. Židinio valdyba su ekspertų pagalba intensyviai posėdžiauja, norėdama parengti paskaitų planą, kuris tikėtų tokią plačią apimtį ir labai reikšmingai sukakties paminėti.

150 metų nuo dramaturgo Henriko Ibseno gimimo

Bene labiausiai norvegų literatūrai kelius į pasaulinį garą praskynė dramaturgas Henrikas Ibsenas, nuo kurio gimimo šiemet suėjo 150 metų. Visas kultūringasis pasaulis, ypač jo gimtoji Norvegija, šią sukaktį labai įspūdingai mini. Rašytojo gimtinėje Skien ir kitose vietose, kur jo buvo gyventa, šiemet Norvegijoje rengiami Ibseno dramų festivaliai, jo kūrybos rečitaliai, ne kartą visa tai jungiant ir su norvegų kompozitoriaus Edvardo Griego muzika. Kaip žinome, Ibseno drama „Peer Gunt“ įkvėpė kompozitorius parašyti nemirtingą Peer Gunto siutą. Visi šie jubiliejiniai renginiai šiemet Norvegijoje gausiai lankomi iš viso pasaulio supilaukusių turistų.

Tenka pastebėti, kad jaunystėje Ibsenui savo tėvynėje prasmūti nebuvo lengva. Rašytojas buvo nesuprastas, nepriimtas, smerkiamas. Tada Ibsenas pasirinko savanorišką tremtį ir 27 metus gyveno Italijoje ir Vokietijoje. Ir kada jo veikalai užkariavo Vakarų Europos teatrų scenas, Ibsenas grįžo tėvynėn, vis dar tenai sukeldamas literatūrinio gyvenimo audras. Mirė 1906 metais.

Ibseno veikalai nėra svetimi ir lietuviškajam teatrui. Nepriklausomybės laikais ir šiandien dramaturgas buvo ir yra gana dažnas lietuviškosios scenos svečias. Patys žymieji jo veikalai yra išversti ir lietuvių kalbon. Vyresnieji skaitytojai bei žiurovai, be abejo, dar atsimena anų laikų Ibseno „Nors“ pastatymą Vilniaus teatre, kur spektakliai, pagrindines šios dramos roles atliekant Henrikui Kačinskui, Juozui Palubinskui ir Monikai Mironaitei, pasiekė tikras lietuviško teatro viršūnes.

Nauji leidiniai

● **TECHNIKOS ŽODIS**, 1978 m. Nr. 2. Leidžia Amerikos Lietuvių inžinierių ir architektų sąjungos Chicago skyriaus Techninės spaudos sekcija. Žurnalas išleina kas trys mėnesiai. Vyr. redaktorius — V. Jautokas, 5859 S. Whipple St., Chicago, IL 60629. Techninis redaktorius — J. Slabokas. Administruoja Antanas Brazdžiūnas, 7980 West 127 St., Palos Park, IL 60464.

Šiame numeryje: Redaktoriaus žodis (V. Jautokas), Terminologijos klausimai (V. Vaitys), Žmogaus mechaniškas analogas susilekimo apsaugos tyrimuose (S. Bačkaitis), Mechanikos inžinerija ir žilumos mainai — lietuvių technologų įnašas (J. Bilėnas), Nesugrąžinamų procesų elektrodinaminės studijos: Ksenono junginių redukcija (B. Jeselskis), Kas yra kūryba matematikoje (A. Liulevičius), Lietuvos mūro architektūros paminklai — nauji duomenys (A. Tamašauskas) ir lietuvių inžinierių bei architektų veiklos kronika. Žurnalas iliustruotas.

● **AKIRACIJAI**, 1978 m. liepos mėn. Nr. 7. Atviro žodžio mėnraštis. Leidžia Viewpoint Press, Inc., 6821 S. Maplewood Ave., Chicago, IL 60629. Redaguoja Redakcinė kolegija. Metinė prenumerata — 8 dol.

Šiame numeryje akcentuojamas PLB seimas, baigiamas pokalbis su dr. Vincu Maciūnu lituanistinėmis temomis, spausdinamas įdomus pokalbis su Lenkijos opozicinio judėjimo dalyve Bogusla-

va Blaifer, aptariamas Jono Jurašo režisuotasis „Pasivaikščiojimo mėnesienoje“ spektaklis. Rimvydas Šilbajoris recenzuoja kinės spaudos sekcija. Žurnalas išleina kas trys mėnesiai. Vyr. redaktorius — V. Jautokas, 5859 S. Whipple St., Chicago, IL 60629. Techninis redaktorius — J. Slabokas. Administruoja Antanas Brazdžiūnas, 7980 West 127 St., Palos Park, IL 60464.

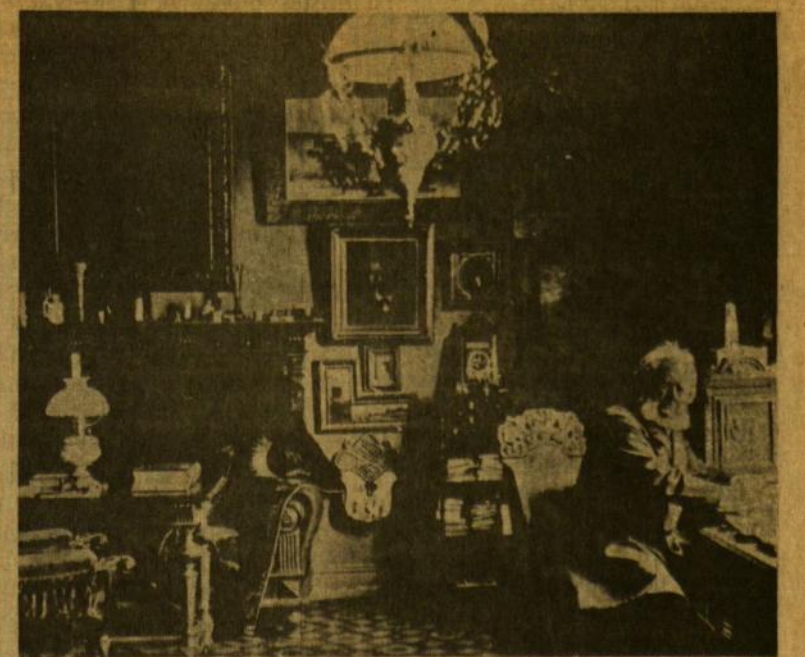
Šiame numeryje: Redaktoriaus žodis (V. Jautokas), Terminologijos klausimai (V. Vaitys), Žmogaus mechaniškas analogas susilekimo apsaugos tyrimuose (S. Bačkaitis), Mechanikos inžinerija ir žilumos mainai — lietuvių technologų įnašas (J. Bilėnas), Nesugrąžinamų procesų elektrodinaminės studijos: Ksenono junginių redukcija (B. Jeselskis), Kas yra kūryba matematikoje (A. Liulevičius), Lietuvos mūro architektūros paminklai — nauji duomenys (A. Tamašauskas) ir lietuvių inžinierių bei architektų veiklos kronika. Žurnalas iliustruotas.

● **AKIRACIJAI**, 1978 m. liepos mėn. Nr. 7. Atviro žodžio mėnraštis. Leidžia Viewpoint Press, Inc., 6821 S. Maplewood Ave., Chicago, IL 60629. Redaguoja Redakcinė kolegija. Metinė prenumerata — 8 dol.

Šiame numeryje akcentuojamas PLB seimas, baigiamas pokalbis su dr. Vincu Maciūnu lituanistinėmis temomis, spausdinamas įdomus pokalbis su Lenkijos opozicinio judėjimo dalyve Bogusla-

— Vienas melas sugadina tūkstantį tiesų.

Ašanti patarė

Henrikas Ibsenas savo darbo kambaryje ano meto Norvegijos sostinėje Christianijoje, vėliau pavadintoje Oslo.

Nuomonės ir pastabos

Ar neužtenka šmeižti mūsų ir kitų mokslininkus

Vienas buvęs Holivudo korespondentas neseniai (1978.8.12) Jūsų dienraščio kultūriniam priede, atpasakojęs a.a. Edmundo Laucevičiaus pomirtinės knygos apie knygrišybą Lietuvoje XV-XVII a. turinį ir pabėręs visą glėbį tuščių komplimentų, dėl kurių velionis autorius tik galėtų išsižesti, daro tokią išvadą: „Kaip puiku, kad E. Laucevičius sugėdino ir nesibijojo pataisyti lenkų melą ir neteisybę! Būtų tolygiai puiku, jei mūsų proistorikai, istorikai, geografs, kalbininkai ir kitokie nesibijotų ir įstengtų pataisyti daugybės svetimųjų paskelbtų ir melagingai įpirštų neteisybių lengvatikiams“. Vadinasi, pagal tą korespondentą, ligi šiol tie mūsų „proistorikai, istorikai... ir kitokie“ buvo nevykėliai, bailiai ir lengvatikiai, o lenkai ir aplamai svetimieji mokslininkai — melagijai.

Norėčiau, kad tas korespondentas nurodytų bent vieną mūsų

mokslininką, kuris savo tyrinėjimose nebūtų įsivėręs tiesos, višaiškai nebijodamas, ar jo išvados sutaps, ar susikirs su kitų mokslininkų išvadomis. Taip pat nežiūrėdamas, ar tos išvados bus mums naudingos, ar ne. Norėčiau taip pat paklausti, kuris lenkų, vokiečių ar kt. tautų mokslininkas būtų užsiėmęs kam nors melą įpiršti. Taip pat nežinau nei vieno mūsų kultūrininko, kuris būtų tvirtinęs, kad „senovėje lietuviai vargu įstengtų nusikalti geležinę pasagą arkliai“, nors, žinoma, prieš tai jie ilgus amžius naudojo akmeninius, titnaginiais ir kt. įrankiais, kaip ir visi kiti.

Nesistebiu, kad visokių nesąmonių pasitaiko, bet keista, kad vis daugiau vietos tokiems nesąmonėms fantazijos pagindytoms rašiniams skiriama mūsų spaudoje.

Su pagarba,
Vincas Trumpa

Vytautas Ignas

Pasaka (ilno raiziny, 13" X 30")

Redaguoja St. Semėnienė, 6507 S. Troy St., Chicago, IL 60629.

NE ABSTRAKTINĖ DAILININKĖ

Vaizduojamasis menas per paskutinį šimtmetį eina vis toliau abstrakcijos keliu. Tai yra padarėnys, hlaivaus menininkų požiūrio į savo uždavinį: visko negalima kartu atvaizduoti. Daiktai, mūsų gyvenama aplinka ir žmogaus žvilgsnis į visą tai yra tokie turtingi, kad jų neįmanoma sutalpinti viename vaizde. Reikia rinktis vaizduoti vieną ar kitą jų bruožą, vieną ar kitą požiūrį į jį. Šiuo suprasimo keliu bandyta pasiekti pačios daiktų buvimo paslapties. Tokiu, sakytume, asketiniu keliu vaizduojamieji menai nuėjo taip toli, kad toliau eiti jau nėra kur. Jie ne kartą pasidarė jau nebe vaizdais, bet schemomis.

Ringailė Jonynaitė-Zotovienė einą visai priešingu keliu. Ji vis tebeiki, kad galima viską atvaizduoti, kad labai daug ką galima sutalpinti viename paveiksle. Jos pievų gėlės turi tiek daug turtingumol Ji sugeba sudėti į tas puokštes visą Floridos saulėtumą, nei nesinaudodama tamsaus kontrasto pagalba. Mat, šviesa ypač pasirodo ryški šalia tamsos. Jos gėlės turi visas spalvas, neišvirsdomos paprasta pilkuma, ko galima būtų tokiu atveju tikėtis.

Tačiau kur eiti toliau? Šis klausimas kyla Ringailei Jonynaitė-Zotovienei. Ji nenori tenkintis vien gėlėmis. Žinoma, žiedai nesudaro nei mūsų gyvenimo, nei mūsų pasaulėvaizdžio pilnumos. Dailininkė tai jaučia ir nori eiti giliau. Ir šioje parodoje yra apstu jos pastangų eiti toliau nuo gėlių. Bet ar ji toliau nuo jų nueina? Jos Vilniaus architektūros ir Lietuvos gamtos vaizdai yra ne kas kita, kaip sugėlinta architektūra ar gamta.

Zaisminis ir žydzintis požiūris į gyvenimą Ringailei Jonynaitė-Zotovienei matyt yra jos prigimties dalis. Dvidešimt metų ji dirba kūno kultūros ir tautinių šokių mokyimo srityje. To jos žaismingo nusiteikimo nepakeitė nei

plačios jos meno studijos, kurias ji yra atlikusi. 1953 m. ji pradėjo studijuoti meną Chicago Meno institute. Vėliau ji meną studijavo Oakland kolegijoje Mich., Madona kolegijoje Livonia, Ill. ir Birmingham Bloomsfield Art Association, Mich. Gyvendama Floridoje, ji dirba su žinomumu meno profesorium H. Green.

Ringailė su savo kūriniais dalyvauja įvairiose meno parodose amerikiečių ir lietuvių tarpe. Ji yra gavusi keletą premijų už savo aliejinę tapybą ir akvareles. Šiais metais ji dalyvavo 69 dailininkų (pripažintų) parodoje Lighthouse Gallery Tequesta ir už savo akvarelę gavo trečią premiją.

Ringailės Jonynaitės-Zotovienės paveikslų paroda buvo su-

Balto centro valdybos pirmininkės Marijos Rudienės rūpesčiu bei trūksu iš Lietuvos atvykęs pas savo šeimą šiame krašte Aleksandras Skopas sveikinamas Chicago miesto burmistro Michael Bilandic, kuris ta proga prieš tai paskaitė proklamaciją. Iš k.: Kenneth Jacksy (alderman 1st Ward), Aleksandras Skopas, Marija Rudienė, Elvyra Skopienė (Aleksandro žmona), M. Bilandic, nesimato už B. nugaros Skopo dukters Sofijos Palionienės.

ruošta Beverly Shores Jono ir Teresės Mildažių verandoje ir kieme. Dailininkę pristatė Vyt. Kasniūnas. Puiki aplinka sutraukė daug meno mėgėjų. Tačiau paveikslui, kaip būtina reikia dėmesio, taip ne mažiau, atrodo, parodai reikia dirbtinės uždardos erdvės aplinkos. Su natūralia vasaros medžių ir saulės prošvaisčių aplinka sunku jai konkuruoti.

V. Bgd.

LIETUVAITĖ — 1978 M. FESTIVALIO KARALIENĖ

Lina Mykolė Jonynaitė, kaip skelbia amerikiečių laikraščiai neiškraipytai — Lina Mykolė Jonynaitė — 19 m. Indianos universiteto studentė, besirušianti dantistės profesijai, buvo vainikuota 1978 m. Hoosier Hills Festivalio karaliene.

L. Jonynaitė yra buvusi 1978 m. Chestertono aukštesniosios mokyklos futbolo "Homecoming Queen".

Visas tuzinas jaunų kandidatų buvo teisėjų renkamos, atsižvelgiant ir labiausiai kreipiant dėmesį į asmenybę ir intelektualinį išsilavinimą, jas asmeniškai apklausinėjant, darant su jomis "interview", o taipgi maudymosi kostiumų ir balinių suknelių pasirodymuose, kaip įprasta grožio karalienių rinkimuose.

Lina laimėjo visais punktais, kas tik buvo įmanoma laimėti.

1. Festivalio karalienė, 2. Miss asmenybė ir 3. Miss fotogeniškoji.

L. Jonynaitės laukė ir kitas laimėjimas, sekąs vėliau: ji buvo išrinkta "First runner up" rinkimuose į "Miss Indiana World pageant".

Bloomington statys josios kandidatūrą ateinančią vasarą (1979) į "Miss Indiana World".

Lietuviškai visuomenei Lina taipgi yra gerai pažįstama. Praeitais metais (1977) ji debiutavo "Gintaro" baliuje, Chicago Lietuvos Moterų klubo kasmet su lietuviškom tradicijom surengtame.

Lina M. Jonynaitė

S.L.

Gražioji ir įdomioji jaunuolė, puikiai kalbanti savo tėvų žemės kalba, lankė ir baigė Gary lituanistinę mokyklą. Lina yra aktorės Irenos (Nivinskaitės) ir inž. Vytenio Jonynų duktė. Lietuviškoji visuomenė, besidžiaugdama savo pasižymėjusios tautietės laimėjimais, linki išnešti lietuvišką vardą ir toliau, laimint pasaulines karūnas.

KAS LAIMINGIAUSI PASAULY?

Kas yra patys laimingiausi ar labiausiai patenkinti žmonės Vakarų pasauly? Gallup surašinėtojai pravedė tyrinėjimus devyniuose demokratiniuose kraštuose. Rezultatai atidengė, kad amerikiečiai ir danai yra labiausiai patenkinti savo gyvenimu. Netgi danai gal labiau už amerikiečius jaučiasi laimingi, imant visus jų gyvenimo specifinius aspektus.

Labiausiai nepatenkinti yra italai. Jie beveik viskuo skundžiasi ir burbuliuoja: nepatehtinti jie demokratija, savo alga, gyvenamos vietos aplinka, savo namais

ar butais, sveikata, gyvenimo standartu, santykiavimu su žmonėmis, poilsu — visu savo gyvenimu.

Iš eilės labiausiai gyvenimų patenkintos yra: 1. JAV, 2. Danija, 3. Airija, 4. Olandija, 5. Belgija, 6. Anglija, 7. Vak. Vokietija, 8. Prancūzija, 9. Italija.

Laimingiausios moterys, kaip ir laimingiausios tautos, neturi istorijos.

Benjamin Disraeli

Amžinasis Moteriškumas (Das Ewig Weibliche) kelia mus aukšty.

Goethe (Faust)

Moterys neturi rango.

Napoleonas

Modernioji taisyklė yra, kad kiekviena moteris turi būti savo pačios.

Amy Vanderbilt

Tikrų tikriausiai geriausios moterys yra tos, kurios pasitenkina mažu.

Mahometas (570-632)

DRAUGAS, šeštadienis, rugpjūčio mėn. 26 d.

5

LIETUVIŲ IŠGELBĖTA VOKIETAITE

Nuvykus į kultūrinį šaulių savaitgalį Union Piere, prof. dr. P. Jonikas atkreipė dėmesį, kad ten vasaroja gerai lietuviškai kalbantį vokiečių, kurią yra išgelbėjęs lietuvių šeima. Dr. A. Šeštokas ją suįsiekiojo ir teko valandėlę su ja pasikalbėti. Ji su tėvais gyvena Tilžėje. Jų pavardė Jakstai, kas rodytų lietuvišką jos kilmę, bet jie savo namuose kalbėjo tik vokiškai ir tėvai jautėsi vokiečiais. Kadangi karo metu Tilžėje buvo bombardavimų pavojus, tėvai ją išsiuntė vasaroti į Klaipėdos kraštą pas lietuvių Juškus. Artėjant frontui, tėvai ir kiti tilžiškiai staiga gavo įsakymą per vieną naktį išsikraustyti. Kur jie išvyko, kur jie dingo, ir dabar duktė nežino. Taip ji ir pasiliko lietuvių šeimoje, priimdama jų pavardę ir vadindamasi Rūta Juškaitė. Tada jiėjo tik aštuntus metus ir kalbėjo tik vokiškai.

Geraširdžiai lietuviai ją pasiėmė kaip savo dukrą. Jų globoje augdama, ji pramoko lietuviškai. Kai Juškų šeima bėgo nuo atplūstančių bolševikų, ir ją pasiėmė kaip savo dukrą. Patys jie savo vaikų neturėjo. Važiavo arkliais. Ant vežimo buvo įtaisyta būda, panaudojant turėtą naują kilimą. Užpakaly vežimo buvo patalal, tai ten Rūta kelionėje galėjo sau ramiai miegoti. Jos naujoji mama kartoj: "Kad Dievas mus išlaikė gyvus, mes nepaliksime ir tavęs". Vokietijoje pateko į Wedelio, paskiau į Luebecko stovyklas.

Kai vadovybėms paaiškėjo, kad ji vokiekaitė, norėjo ją išmesti iš stovyklos, kuri buvo skirta tik lietuviams, tačiau Juškų šeima uoliai ją gynė, tardami: "Mes neįsileisime jos išmesti". Jeigu jai nebūdu duota maisto kortelė, naujiejai jos tėvai pasiryžo dalintis jų pačių gautu skurdžiu stovykliniu maistu. Arba tegu visus tris kartus išmeta iš stovyklos.

Kadangi Rūta pradėjo eiti į lietuvių mokyklą, tai ji taip ir galėjo pasilikti stovykloje. Vėliau, 1950 m., su Juškų šeima ji atvyko į Chicago. Gimnaziją išėjo Gage Parke. Juškų šeima atvažiavo be turto. Toliau mokytis nebuvo įmanoma, tai ji dirbo telefonų bendrovėje, vėliau banke. Jos naujasis tėvas mirė 1968 m. Kai jis buvo pašarvotas, Rūta prie jo karsto gailiai verkė. Pastebėjusi, viena moteris pratarė: — Kogi tu verki, juk čia ne tavo tikras tėvas.

Bet Rūtai jis buvo brangus, kaip tikras tėvas. Ji sako: — Mane užaugino per vargą.

— Mane užaugino per vargą. Jei rasiu tikrus tėvus, bus laimė, bet kas mane užaugino, man viskas.

Neseniai mirė ir jos naujoji motina. Bet Juškų šeima jai amžinai gyva širdyje. Jiems jaučia begalinį dėkingumą, kaip tikriems tėvams.

Jos vedybos su amerikiečiu nebuvo laimingos. Turi dvi dukteris, kurių viena jau dirba, o antrąją augina su dideliu rūpestingumu.

J.Pr.

SVEIKATOS BEIEŠKANT

Plataus populiarumo susilaukė Dale Alexander knyga "Good Health and Common Sense" (išleido Witkower Press, Inc., West Hartford, Conn., 279 psl., 8.95 dol.). Jos išėjo jau penkios laidos. Knygoje išpūdingai išskelama alkoholio, rūkymo žala. Sten-giamasi sulaikyti nuo saldinių, napatariama pamėgti kavos ir arbatos, perspėjama negerti vandens su leda, raginama saugotis tų "minkštųjų" gėrimų, skatinama daugiau vartoti vaisius, sultis, pilnų grūdų duoną, kviečių daigus, daugiau mankštintis, aiškinama vitaminų svarba ir kokiam maiste jų daugiau yra, skatinant juos gauti su maistu, o ne kokius sintetinius. Duodami parinkti maisto sąrašai įvairioms savaitės dienoms. Patariama vengti chemikalų. Aiškinama apie širdies, akių sveikata, aukštą kraujo spaudimą, odos ligas, skrandžio žaizdas, protinį sveikatingumą ir aptariama eilė kitų sveikatos klausimų. Apie autoriaus pasisekimą liudija faktas, kad kita jo knyga — "Arthritis and Common Sense" per 23 m.

susilaukė net 38 laidų su 925,000 egzempliorių.

Tačiau vis dėlto — autorius nėra gydytojas, tik šiaip daug i medicinos klausimus gilinsis. Knygoje duodami gana seni statistikos ir tyrimų duomenys, per daug priskiriama lemiamos reikšmės dietai, ypač žuvų taukams. Jo patarimai kartais kertasi su pažiūra medikų, kurie, pvz., nurodo, jog geriau vartoti nugriebtas, be riebalų pienas. Apskritai, nors veikalas turi gerų pusių, bet jame yra ir viensiliškumo bei netikslumų, kuriems gydytojai nepritartų.

J.Pr.

MŪSŲ VEIKLA

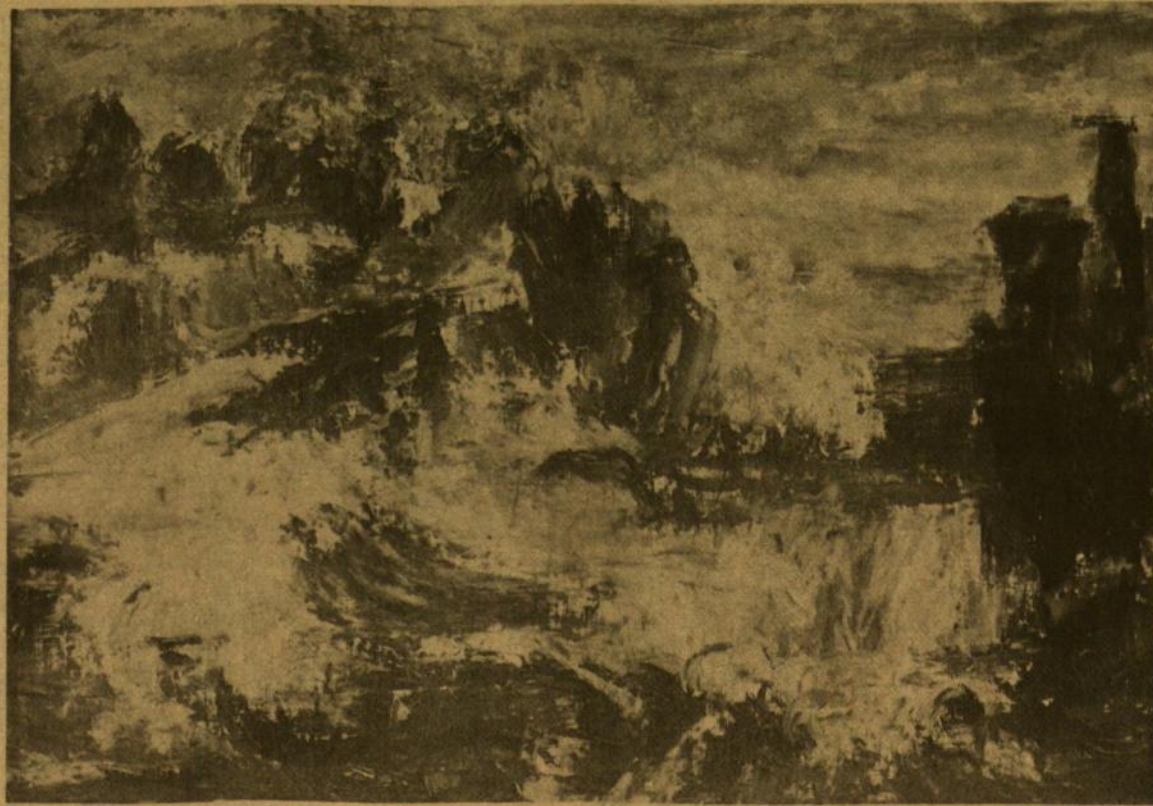
— Balzeko Lietuvos kultūros muziejaus moterų gilda ruošia savo veiklos dešimtmečio paminėjimą sekmadienį, spalio mėn. 1 d., Beverly C.C. Popietėje bus pagerbta gildos steigėja — pirm. Marija Krauchunienė.

— Chicago lietuvių moterų klubas rengia madų parodą trečiadienį, spalio mėn. 25 d., Ridge C.C. Popietės pelnas skiriamas šaltos ir lietuviškos spaudos, radijo ir T.V. paramai.

Ringailė Jonynaitė-Zotovienė

Audioje (aliejus)

Ringailė Jonynaitė-Zotovienė

Nežinia (aliejus)

Perskaite "Draugą", duokite kitiems pasiskaityt.

LAIŠKAI DRAUGUI

GERB. REDAKTORIAU,

Atsiliepiant į "Draugo" š. m. rugpjūčio 19 d. vedamąjį, pasirašytą Al. B. inicialais, dalinai tenka pritarti išskeltoms mintims ir palinkėti, kad neliktų balsas šaukiantis tyruose.

Tiesa, kad per ilgai užsitęsę minėjimai, susirinkimai ar kitokie renginiai išvargina dalyvius ir atbaido nuo atsilankymo. Kalboms daromės alergiški ir nenorime klausyti kalbančiųjų. Dažnas manome, kad mes patys nemažiau išmanome už kalbančių, todėl kalbėtojų kritikuojame, o dažnai ir nepagristai nekiname. Jau yra atsiradę tam tikra grupė žmonių, kurių išsiplūtę kišenės ir mano, kad lygiai proporcingai padidėjo ir jų išprusimas. Tokie neskaityti lietuviški laikraščiai, žurnalai ar knygos, o galvoja, kad geriau viską žino už tuos, kurie lietuviškai veiklai skiria didelę dalį savo laisvalaikio.

Minėjimus ir kultūrinius renginius ruošia tie patys žmonės, organizacijų išrinkti ir įpareigoti, todėl jiems vienoms sukrauti visą renginių našta nereikėtų. Sumanų ir sugebantių žmonių ne visada pavyksta surasti, tai netektų per daug rūgėti, kad kiekvienas renginys būtų aukšto lygio ir visus patenkintų.

Noris atkreipti rengėjų dėmesį į punktualumą. Jau įėjo į madą ir įsipilietino, kad susirinkimai ir minėjimai geru pusvalandžiu pavėluoja. Kodėl baudžiami punktualieji, lyg jie yra kokie nusikaltėliai. Reikia tą ydą šalinti ir laikytis paskelbto laiko, o ne pataikauti keliems apsilaidėjams. Kodėl bažnyčiose pamaldos pradeda mos nustatyti laiką, nežūrint kiek yra susirinkę maldininkų. Bauskime tuos, kurie nesilaiko

ŠACHMATAI

Pasaulio meistris A. Karpovas pirmąją 3—1. Jis laimėjo abi nutrauktas partijas. Tryliktoje — Korėnojus turėjo pėstininką viršaus ir gerą padėtį, bet atsirado bėdos su laiku, kai likusiems 15-kai ėjimų teurėjo 20 minučių. 56-tame ėjime Korėnojus nevykusiai paėjo valdovę į kraštinę liniją h4 (QKR4), izoliuodamas ją iš lošimo. Karpovas pasinaudojo ir po penkių ėjimų privertė Korėnojų pasiduoti. 14-toji partija buvo nutraukta Karpovo persvaroje, todėl be sunkumų ją laimėjo po 8 ėjimų. Karpovui beturksta trijų taškų, kad laimėtų mačą, o Korėnoju reikia penkių laimėjimų.

JAV moterų komanda dalyvaus pasaulio moterų komandinėse pirmenybėse, Buenos Aires mieste, Argentinoje, spalio 25 — lapkričio 12.

"American Open" įvykis lapkričio 23-26 d., Santa Monica, Calif. Tikime, kad joje dalyvaus vienas gabiųjų lietuvių jaunuolių, kalifornietis 13-metis Andrius Kulikauskas (1594) ir jo tėvas inž. Edmundas, kurio "reitingas" 1698.

So. Bostono LPD šachmatų turnyrą laimėjo Kazys Merkis, išeikęs turnyro favoritus: Ričardą Grauslį ir Tomą Girnį, bet ir pats suklupo prieš Jurgį Zozą. Tomas Girnius sudorėjo Grauslį ir Zozą, o Grauslys paskutiniame rate išeikė Zozą. Turnyro užbaigos stovis: 1. K. Merkis, 2. T. Girnius, 3. J. Zoza ir 4. R. Grauslys. Merkio laimėjimą galime pabrėžti, nes jis

nustatytas tvarkos, o ne tuos, kurie laiką atvyksta ir paklauso skelbimo.

Prašau priimti pagarbos pareiškimą

A. Juodvalkis

pasiektas nebe taip "jaunam" pensininko amžiuje, įpusėjus 74-sius metus.

13metis Karolis Drunga iš Chicagos svečiuojasi Bostone pas savo dėdę Mykolą Drungą. Jiedu pereitą ketvirtadienį (rugpjūčio 17) aplankė mūsų šachmatininkų treniruotę So. Bostono LPD klube ir sužaidė eilę "žaibo" partijų. Jaunasis Karolis nebologai užsirekomendavo pagal savo amžių. Žadėjo prieš grįždamas į Chicago, dar kartą aplankyti vietos LPD šachmatininkus. Kazys Merkis

— Melagiu niekas netikės, net jam tiesą sakant.

Aesop

DEMESIO

Pirkis LIETUVISKŲ MEDALIŲ
Telef. — 434-8852

ELEKTROS

IŠVEDIMAI — PATAISYMAI

Turiu Chicagos miesto leidimą. Dirbu ir užmiestyje. Dirbu greitai, garantuotai ir sąžiningai.
4514 S. Talman Ave. 927-3559
KLAUDIJUS PUMPUTIS

LIETUVIS

DAŽYTOJAS

4612 S. Paulina St.
(Town of Lake)

Dažo namus iš lauko ir iš vidaus. Darbas garantuotas.

STASYS ŠAKINIS
Skambinti 927-9107

A. VILIMAS
MOVING

Apdraustas perkraustymas
Ivairių atstumų

Tel. 376-1882 arba 376-5996

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir Paprastos. Radijai
Stereo ir Oro Vėsinimai.
Pardavimas ir Taisyimas

MIGLINAS TV

2346 W. 69th St., tel. 776-1486

TAISO

SKALBIMO IR DŽIOVINIMO
MASINAS, SALDYTUVAUS
Kreiptis į Hermaną Deckį
Tel. 585-6624 po 5 v. v.
Kalba lietuviškai

PUSMEČIUI

\$103.00 Chicagoje

\$77.00

Cicerroje

(10/20/5/UM)

Pensininkams auto apdrauda

Amžius 62 iki 80 m.

J. BACEVIČIUS — 778-2233

6455 So. Kedzie Avenue

COSMOS PARCELS EXPRESS

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

3333 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

2501 W. 69th St., Chicago, IL 60629

Telef.: 925-2737 — 254-3320

Vytautas Valantinas

NAMŲ APSITVARKYME

Ruošiatės ką perstatyti, pakeisti, atnaujinti. Garažą. Viduje ar iš lauko namo. Rūpinatės? Visuomet čia Jums su patyrimu, už prieinamą kainą padės, skambinant po 6-tos v. vakaro

TELEFONU 476-3950

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

ir kitus kraštus

NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave.

Chicago, IL 60632, telef. 927-5980

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.

Tel. — WA 5-8063

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

QUEEN OF UNIVERSE PARAPIJŲ
Savininkas parduoda erdvų 6 kamb. bungalow su Florida kambariu. Visur kilimai. Gazu apšild. Centr. oro vėsinimas. Elektrinė Corning viršum virimui krosnis su "microwave" orkaitė. Dvigubom durim šaldytuvas. Skalbiamadžiuvinama maš. Pilnas rūsys. 2 maš. mūr. garažas. Puikioji vietoje. Priruost-ta tuojau užimti. Susitarimui apžiūrėti skambinti tarp 5 ir 7 val. tel. 735-3176.

Olsick & Co. Realtors

Nejudomo Turto Bendrovė

Patarnauja nuosavybių pirkime ir pardavime

Kreiptis į

DANGUOLĖ VALENTINAS

Licensed Sales Associate

Tel. 325-8600 arba 920-1697

LIUKSISKI 6 BUTŲ

RIDGEMONT SQUARE

APARTMENTINIAI NAMAI

Liukus 6 butų namai su butu savininkui

"Face brick" tvirtas mūras. Pilnas rūsys su apšildomomis grindimis ir vonia. Visi pilnai įrengti su "appliance" įskaitant ir indams plauti mašiną. Pilnai įrengtas skalbimui kamb.

Nuo senos iki senos kilimai. Galima pasirinkti pilnai "improved" sklypą.

Potvynio kontrolės projektas, pirmas Cook County rajone.

Pagėdaujant galima gauti paskolą.

Aidara kiekvieną dieną nuo 10 v. r. iki 7 v. v.

105th Street & Major Ave.

(2 blokas į vak. už Central)

Skambinti

422-2565 arba 725-5550

NORIPIRKTI

Ieškau pirkti senus medinius baldus gamintus prieš 1930 m.: Komodas, stalus, kedro skryniais, kėdes, t. t., "Oriental" kilimą, už prieinamas kainas. 312-891-3334

ISNUOMOJAMA — FOR RENT

ISNUOM. 5 kamb., 2-jų miegamųjų butas Marquette Parke, arti bažnyčios. Tel. 925-4980

Priimamas senyvo amžiaus asmuo su pilnu aptarnavimu. Marquette Pko rajone. Skambinti 436-6294

ISNUOM. 5 kamb., 2-jų miegamųjų butas Marquette Parke, arti bažnyčios. Tel. 925-4980

ISnuom. 5 kamb. (2 mieg.) butas 1-me aukšte iš priekio. Suaugusiems, Marquette parke. Skambinti po 7-os val. vak. tel. 778-1047.

FOR RENT — 4 ROOMS in Marquette Park Tel. 737-5544

MISCELLANEOUS

VALOME

KILIMUS IR BALDUS

Plauname ir vaškuojame visų rūšių grindis.

J. BUBNYS — Tel. RE 7-5168

PACKAGE EXPRESS AGENCY

MARIJA NOREIKIENE

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Labai pagėdaujamos geros rūšies prekės. Maistas iš Europos sandėlių. 2608 W. 69 St., Chicago, IL 60629. TEL. — WA 6-2787

10% — 20% — 30% pigiau mokėsite už apdraudą nuo ugnies ir automobilių su mus.

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Street

Chicago, Illinois

Telef. GA 4-8654

PLUMBING

Vonių, virtuvės sūkų ir vandens šildytuvų specialistai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos ir kt. plytelės. Glass blocks. Sinkus vamzdžiai išvalomi elektra. Galite kreiptis nuo 7 iki 8 val. ryto arba po 5 val. vakaro.

SERAPINAS — 636-2960

REAL ESTATE

66 ir Homan. Tinka didelė šeimai. 4 miegamųjų namas labai geram stovy. Įrengtas rūsys. 2 maš. garažas. \$40,000.

50 ir Talman. 5 kam mūr. Beismentas. 2 mašinų garažas. Platus lotas. \$37,900.

8809 S. Tulley Ave. Liukusinė 3-jų miegamųjų rezidencija. "Cathedral" lubos. 1 1/2 vonios, 2 1/2 maš. garažas. Šoninis įvažiavimas. \$71,500.

65 ir Rockwell. 2-jų butų po 5 kamb. medinis namas. Pilnas rūsys. 2 maš. garažas. Žemi takas \$26,900

66 ir Rockwell. 3-jų butų mūr. 6 kamb. ir 2 po 3 kamb. Gerai išlaikytas namas. 3 atskiri gildymai. Naujas 2 maš. garažas. Tik \$45,000.

45 ir Talman. 2-jų butų medinis — 5 ir 4 kamb. Tik \$26,500.

40 ir Artesian. 2-jų butų medinis Geros pajamos. Garažas. \$26,900.

Jei galvojate

PARDUOT, NUOMOT AR APDRAUST

Jūsų nuosavybė, prašome kreiptis į

Budraitis Realty Co.

4243 W. 63rd Street

Tel. — 767-0600

ATDARAS APŽIŪRĖJIMUI

SEKMA, RUGPJŪČIO 27 D.

11 V. R. IGI 4 V. POPIET

Savininkas parduoda Garfield Ridge — 5853 S. Massasoit Ave. liukusią 3-jų miegamųjų mūr. "raised ranch" namą. Įrengtas rūsys. Išskelti vamzdžiai. Šoninis įvažiavimas. Priedai.

KAS VERTINGA

2-jų aukštų mūro namas ir 2 auto garažas. Apie \$6000.00 pajamų. Naujas stogas ir gazu šildymas. Apsauga nuo potvynio. Alum. langai. Galite pirkti už \$41,800.00.

Modernus 15 metų mūro namas. 2 butai ir profesionali liukus ofisui patalpos. Daug priedų. Marquette Parke. Aukšta kokybė. \$50,000.00.

Gražus platus sklypas ir garažas Marquette Parke. Vertingas pirkėjui

Valdis Real Estate

2625 West 71st Street

Tel. 737-7200 ar 737-8534

New de luxe 2-flats

6447—51 S. Austin Ave.

Open house Sunday 12 to 5 p. m.

Tel. — 586-6416 or 434-2596

BEVERLY SHORES

Parduodamas Baltic Resort Lodge-Hotel. 24 apstatyti kambariai pilus butas savininkui ar sargui. 6 vonios. Ant 2-jų sklypų arti paplūdimio. Veikia lūšius metus. Galima perkombinuoti butus, su krautuve, delikatesų parduotuve, restoranu, etc. Viskas tik už \$55,000.00.

Dubois Realty

Tel. 219—872-6467

Namas — Svajonė: 3 butai, 4 vonios, centralinis šildymas, atominė siūptuvė, 3 auto garažas. 2 balkonai. Patio. Tik \$85,000 Marquette Parko centre.

Mūr. bungalow. 3 miegam. Gražiai užlaikytas. \$34,000.

Namas ir tavernos - sveikatinės biznis. \$80,000.

Mūr. namas. Didelis taverna, salė apie 200 svečių. 2 butai po 6 kamb. Brighton Parke. \$79,000.

SIMAITIS REALTY

Insurance — Income Tax

2951 W. 63rd St., 436-7878

MARQUETTE PARK

4 butų mūrinis. Gazu šildymas. Garažas. \$59,900.

19 metų mūrinis. 5 1/2 kamb. (3 mieg.). Gazu-oru šildymas. Arti St. Louis ir 77 St. Padarykite pasiūlymą.

BUTŲ NUOMAVIMAS

Namų pirkimas — Pardavimas Valdymas

Draudimas — Income Tax

Notariatas — Vertimai

BELL REALTY

J. BACEVIČIUS

6455 S. Kedzie Ave. — 778-2233

REAL ESTATE

M. A. SIMKUS

NOTARY PUBLIC

INCOME TAX SERVICE

4259 So. Maplewood, tel. 254-7450

Taip pat daromi VERTIMAI.

GIMINIŲ IŠKVIETIMAI, plidoml

PILNIEKŲ PRAŠYMAI ir kitokie blankai

Mūrinis. 2 gražūs butai po 5 1/2 kamb. Prie 71-os ir Richmond. Namai geras ir nebrangus.

Mūrinis. 4 kamb. 26 metų. Prie 72-os ir California.

Mūrinis. 6 kamb. 22 metų. 4 mieg. Centrinis vėsinimas. Namai kaip naujas. Marquette Pke. už Kedzie.

Brokeris P. Zumbakis

Telef. — PR 8-6916

Dėl greito ir patogaus patarnavimo namų pirkimo ir pardavimo prašome skambinti

VILJUI HOFFMANUI

Telef. — 767-0600

Budraitis Realty

4243 West 63rd Street

VYRAI IR MOTERYS

EXPER. BEAUTICIAN

Full time, manager possibility in the future. Good following. Apply Northwest Area, good location.

283-9103

Tues. through Sat. 9-6. Fri. 9-10-8

COOK

Need cook for snack shop — 8:30 A. M. to — 3 P. M. Apply at

TALLY HO RESTAURANT

7601 S. Cicero Ave.

(Ford City Shopping Center)

Tel. — 284-9757

R.C.A. Now Hiring

Niles office

Call — Deborah Polzin

777-9402

COOK

Northwestern University Fraternity

needs Cook for current year. September thru June.

For information call

RON HILLOCK — 869-4951

Biznieriams apsimoka skelbtis

dienraštyje "Drauge".

HELP WANTED — MALE & FEMALE

MACHINISTS

We are now hiring for the following positions with immediate availability:

GRINDER — Must be able to set-up and operate surface grinders. Must have own tools.

MACHINIST TRAINEE — Will train to set-up and operate a variety of machines for all around machinist classifications.

INSTRUMENT ASSEMBLER TRAINEE — Will train to assemble and trouble shoot precision scientific instruments for instrument maker classification.

We offer an excellent starting salary, and a complete insurance program.

Apply —

CENTRAL SCIENTIFIC COMPANY, INC.

2600 South Kostner, Chicago, Illinois